

GÖTEBORGS UNIVERSITET

”Gå ut för att lära in”

En kvalitativ studie om att knyta samman teori och praktik i undervisningen

Johanna Neeman och Angelica Ortega

LAU390

Handledare: Torgeir Alvestad

Examinator: Agneta Simeonsdotter Svensson

Rapportnummer: VT11-2920-005

Abstract

Examensarbete inom lärarutbildningen

Titel:

”Gå ut för att lära in”
En kvalitativ studie om att knyta samman teori och praktik i undervisningen

Författare:

Johanna Neeman och Angelica Ortega

Termin och år:

Vårterminen 2011

Kursansvarig institution:

För LAU390 Sociologiska institutionen

Handledare:

Torgeir Alvestad

Examinator:

Agneta Simeonsdotter Svensson

Rapportnummer:

VT11-2920-005

Nyckelord:

Teori, praktik, utomhuspedagogik, äventyrspedagogik, olikheter.

Sammanfattning:

Syftet med vårt arbete är undersöka hur lärare knyter samman praktisk och teoretisk undervisning. Vårt andra syfte är att försöka få kunskap om hur lärare ser på elevers olika sätt att inhämta ny kunskap på. Våra frågeställningar lyder så här:

- Hur knyts den teoretiska och praktiska undervisningen samman?
- Hur ser lärarna på elevers olika sätt att ta in ny kunskap.

Vårt arbete grundar sig på en kvalitativ studie som vi har genomfört på fyra olika grundskolor i Göteborg. Vår kvalitativa studie består av fem intervjuer med verksamma lärare. Förutom lärarna har vi även intervjuat forskaren Anders Szczepanski. En forskare som står bakom utomhuspedagogiken i Sverige. Resultatet från intervjuerna visar på att lärarna vill knyta samman den teoretiska och praktiska kunskapen i undervisningen. Lärarna och Szczepanski betonar vikten av att se till varje elevs olikheter och på bästa sätt ta tillvara på varje individs kunskaper, för att på detta sätt anpassa undervisningen efter det eleverna behöver. Vi har genom intervjuer och litteratur kommit fram till att det är viktigt att hitta ett samspel mellan teori och praktik i undervisningen. Däremot har vi insett att det krävs mycket tid för undervisningen i utomhusmiljön för att det ska fungera i praktiken. Dock anser vi att man som lärare måste ta tillvara på alla elevers olikheter.

Vi anser att vår studie kommer att ha stor betydelse för vårt kommande arbete som lärare. Detta för att vi anser att det är viktigt att lärarna på bästa sätt försöker knyta samman teori och praktik i undervisningen. Det handlar om att man som lärare ska anpassa och variera undervisningen till varje individ för att de ska få möjlighet att inhämta ny kunskap på bästa sätt.

Förord

Vår studie baserar sig på vårt eget intresse om hur lärare ser på elevers olikheter och hur lärare stimulerar varje elevs behov att inhämta kunskap på. Intresset har funnits hos oss sedan vi var ute på vår första verksamhetsförlagda period, då vi båda två minns att vi tyckte att eleverna hade alldeles för få praktiska inslag i sin undervisning.

I vår studie har vi därför valt att fokuserar på hur lärare kopplar teori och praktik i sin undervisning och hur lärare ser på elevers olika sätt att inhämta kunskap på. Vår studie bygger på en kvalitativ undersökning, där vi har intervjuat olika lärare samt genomfört en mailintervju med forskaren inom utomhuspedagogik, Anders Szczepanski.

Vi anser att det är viktigt att man som lärare är medveten om att alla elever lär sig på olika sätt och därför är det av stor betydelse för eleverna att lärarna stimulerar deras olika inlärningsätt samt att lärarna varierar sina undervisningsmetoder.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1. DISPOSITION.....	2
2. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	3
2.1. FRÅGESTÄLLNINGAR.....	3
3. TEORETISK ANKNYTNING	3
3.1. SOCIOKULTURELLA TEORIN.....	3
3.2. UTVECKLINGSPEDAGOGIK.....	4
3.3. BETYDELSEN AV ATT KNYTA SAMMAN TEORETISK OCH PRAKTISK KUNSKAP I UNDERVISNINGEN.....	5
3.4. SAMMANFATTNING.....	6
4. TIDIGARE FORSKNING	7
4.1. UTMOMHUSPEDAGOGIK.....	7
4.1.1. Utomhuspedagogikens rötter.....	7
4.1.2. Utomhuspedagogikens betydelse.....	9
4.1.3. Upplevelsebaserat lärande.....	11
4.2. ÄVENTYRSPEDAGOGIK.....	11
4.2.1. Helhets syn på lärandet.....	12
4.2.2. Äventyrspedagogikens plattform.....	12
4.2.3. Äventyrskoncept.....	13
4.3. IMPLEMENTERA EN TEORI I PRAKTIKEN.....	13
4.4. SAMMANFATTNING.....	15
5. METOD	15
5.1. VAL AV INTERVJUMETOD.....	15
5.2. VAL AV UNDERSÖKNINGSGRUPP.....	16
5.3. GENOMFÖRANDE AV UNDERSÖKNING.....	17
5.4. UNDERSÖKNINGENS TILLFÖRLITLIGHET.....	17
5.5. ETIK.....	18
6. RESULTAT	18
6.1. INTERVJU MED ANDERS SZCZEPANSKI.....	18
6.1.1. Vad har du för syn på elevers lärande utomhus?.....	19
6.1.2. Vad är fördelarna och nackdelarna med att kombinera teoretisk och praktisk undervisning?.....	19
6.1.3. Tror du att utomhuspedagogiken kommer att bli en stor del av undervisningen i den framtida skolan?.....	19
6.1.4. Hur anser du att vi kan förankra utomhuspedagogiken i dagens skola, till lärarna?.....	19
6.1.5. Vad är dina tankar kring äventyrspedagogiken i undervisningssyfte?.....	19
6.6. Sammanfattning.....	20
6.2. INTERVJUER MED LÄRARNAS.....	21
6.2.1. Hur arbetar du med att knyta samman den teoretiska och praktiska kunskapen i undervisningen?..	21
6.2.2. Sammanfattning.....	22
6.2.3. Analys.....	22

6.3. Hur stimulerar du dina elevers olika behov att inhämta kunskap?	23
6.3.1. Sammanfattning.....	24
6.3.2. Analys.....	24
6.4. Vad har du för syn på barns lärande utomhus?	25
6.4.1. Sammanfattning.....	26
6.4.2. Analys.....	26
6.5. Vad innebär utomhuspedagogik för dig?	27
6.5.1. Sammanfattning.....	28
6.5.2. Analys.....	28
7. SLUTDISKUSSION.....	28
8. DIDAKTISKA KONSEKVENSER	32
9. SLUTORD	32
10. KÄLLFÖRTECKNING	33
10.1. LITTERATUR	33
10.2. INTERNET	34

BILAGOR

Bilaga 1: Intervjufrågor till lärarna

Bilaga 2: Intervjufrågor till Szczepanski

1. Inledning

Vårt examensarbete handlar om hur lärarna knyter samman teori och praktik i sin undervisning och hur lärarna ser på elevers olika sätt att lära sig på. Intresset för detta ämne grundar sig på att vi anser att det är viktigt att man som lärare är öppen för förändringar i sin undervisning. Våra egna erfarenheter har även spelat stor roll i valet av ämne till examensarbetet. Vi har under våra VFU-perioder insett att den teoretiska undervisningen tar för stor plats, medan den praktiska undervisningen knappt syns i undervisningen. Vi har därför valt att lägga fokus på hur lärarna knyter samman den teoretiska och praktiska undervisningen eller om de överhuvudtaget knyter samman de olika undervisningssätten i dagens undervisning.

Till vårt arbete har vi valt att intervjua lärare som är verksamma inom skolverksamheten och utifrån intervjuerna och genom litteraturanlys hoppas vi få en bra bild av hur lärare ser på den praktiska och teoretiska kunskapen. Till våra intervjuer har vi valt ut lärare som arbetar på olika skolor i olika förortsområden i Göteborg. Vi har även valt ut lärarna utifrån deras egna erfarenheter kring det aktuella ämnet.

I vårt arbete har vi fokuserat både på utvecklings pedagogiken och det sociokulturella perspektivet. Vi anser att utvecklingspedagogiken är en viktig del i elevernas lärande, då elever lär sig tillsammans och genom lek. Enligt Johansson och Pramling Samuelsson (2007) är det av stor betydelse att lek och lärande förs samman och att utgångspunkten för undervisningen utgår från elevernas perspektiv.

Som vi nämnde tidigare i inledningen, har vi även valt att lägga fokus på det sociokulturella perspektivet. Vygotskij (1999 b) är en av de mest betydelsefulla personerna inom det sociokulturella perspektivet. Han betonar vikten av hur viktigt det är att man måste låta eleverna använda den teoretiska kunskapen på ett praktiskt sätt. Han menar att eleverna lär sig bäst i en kontext, där man både använder sig av praktisk och teoretisk kunskap.

Vi hoppas att vi efter examensarbetet har fått en mer klar bild av hur lärarna ser på elevers olika sätt att lära sig på samt att vi har fått en större förståelse för hur lärare knyter samman eller försöker knyta samman den teoretiska och praktiska undervisningen. Eller är det kanske så att lärarna i dagens skola inte ens försöker koppla den teoretiska undervisningen med den praktiska undervisningen.

I vårt examensarbete har vi valt att fokusera på utomhuspedagogiken, som vi anser är en bra undervisningsmetod för att på ett praktiskt sätt inhämta kunskap. Vi har även valt att utifrån utomhuspedagogiken gå in på äventyrspedagogiken, som vi anser är en liten avstickare från utomhuspedagogiken. Varför vi har valt att fokusera på utomhuspedagogiken och äventyrspedagogiken är för att vi båda två tycker att det är två bra sätt att knyta samman den teoretiska och praktiska undervisningen med varandra. I både utomhuspedagogiken och äventyrspedagogiken anser vi att eleverna får möjligheten att använda alla sina sinnen och det är viktigt eftersom att alla elever tar in ny kunskap på olika sätt samt tar olika lång tid på sig att bearbeta den nya kunskapen och göra den till sin egen. Därför vill vi poängtera hur viktigt det är att lärarna anpassar undervisningen utifrån elevernas behov, för att undervisningen ska bli så bra som möjlig.

I Lgr11 (Utbildningsdepartementet, 2011) står det att lärarna ska ta hänsyn till elevernas olika behov och förutsättningar, detta eftersom att det finns olika vägar att nå kunskapsmålen på. Lgr11 betonar även att undervisningen aldrig kan utformas lika för alla, eftersom att elevernas färdighet varierar. Lgr11 understryker även att det är viktigt att lärarna planerar undervisningen utifrån elevernas erfarenheter och bakgrunder. Enligt Åberg (1994) är det viktigt att eleverna får en bra lärmiljö, där de kan känna att de är tillräckliga och där de känner att de vågar ta för sig, vara delaktiga, pröva nya idéer samt får det stöd de behöver i sin undervisning (s. 31-32). Enligt Wahlström (1993) är det av stor betydelse hur bra lärandemiljön är för eleven för att de ska få en så ultimata inläring som möjligt. I Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) ska skolan försöka vara en social gemenskap som både ger lust att lära och får eleverna att känna trygghet. Vi anser därför att det är viktigt att eleverna får tillgång till en god lärandemiljö för att de ska kunna ta till sig kunskap på bästa sätt.

Enligt Dahlgren, Sjölander, Strid och Szczepanski (2007) visar tidigare forskning visar på att 85 % av vår kommunikation inte är verbal, utan vi kommunicerar via våra andra sinnen. Därför anser vi att det är viktigt att pedagogerna använder sig av många olika undervisningsformer för att på så sätt knyta samman våra sinnen till vår kommunikativa miljö.

Forskaren Anders Szczepanski vid Nationellt Centrum för Utomhuspedagogik (Källa C) menar att aktuell vetenskaplig forskning visar på att elevers koncentrationsförmåga ökar i en varierande utomhusmiljö. Eleverna lär bättre och mår bättre om man som lärare vågar förlägga undervisningen i naturmiljön. När eleverna får möjlighet att ta in ny kunskap i utomhusmiljö minskar stressfaktorn och därför kan eleverna ta till sig undervisningen och kunskapen på bästa sätt.

Begreppet ”en skola för alla” formades när Lgr80 infördes år 1980. Egeland, Haug och Persson (2006) menar att ”en skola för alla” innebär att den obligatoriska skolan i Sverige ska vara anpassad efter varje elevs individuella förutsättningar. Däremot anser Matson (2007) att ”en skola för alla” inte bara handlar om integrering utan det handlar även om inkludering, där skolorna ska erbjuda alla elever en likvärdig utbildning på varje elevs nivå. I Sverige har begreppet en skola för alla blivit ett ideologiskt begrepp inom politiken och enligt Gustavsson (2002) är inkludering, integrering och delaktighet centrala delar i begreppet ”en skola för alla”.

1.1 Disposition

Vi har valt att lägga upp vårt arbete på följande sätt. Allra först beskriver vi vad vårt arbete kommer att handla om. Därefter kommer syftet där vi förklarar kort varför vi har valt att skriva ett arbete om det valda ämnet. Sedan kommer vår frågeställning som består av två frågor som kommer att besvaras i vårt arbete. Vi valde sedan att skriva om tidigare forskning och under tidigare forskning kommer läsaren att få läsa om utomhuspedagogik. I utomhuspedagogiken har vi valt att lägga några underrubriker om bland annat utomhuspedagogikens rötter. Därefter fortsätter vi med äventyrspedagogiken och även där har vi valt att ha några underrubriker för att underlätta läsningen. Vi tar bland annat upp äventyrskonceptet och helhetssynen på lärandet. I slutet av ”Tidigare forskning” har vi valt att skriva en kort sammanfattning om det som vi vill lyfta om utomhuspedagogik och äventyrspedagogik. Efter sammanfattningen får läsaren ta del av vår teoretiska anknytning. Där får man som läsare läsa om den sociokulturella teorin, utvecklingspedagogiken, hur man

kan Implementera en teori i praktiken och till sist, betydelsen av att knyta samman teoretisk och praktisk kunskap i undervisningen. Vi avslutar vår teoretiska anknytning med en sammanfattning. Därefter följer intervjun med forskaren Szczepanski. Först får du som läsare se hur han har svarat på frågorna, därefter följer en sammanfattning och en analys av hans intervju. Metodkapitlet är nästa steg och där har vi valt att ha många underrubriker för att få en bra struktur på texten. Vi tar bland annat upp val av undersökningsgrupp, val av metod och genomförandet av intervjuerna. Därefter kommer de fem intervjuerna som har genomförts på olika skolor. Efter alla intervjuer följer en sammanfattning och en analys. I slutet har vi valt att väva samman diskussionen och analysen, för att sedan avsluta med några slutord.

2. Syfte och Frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka hur lärarna ser på elevers olika sätt att inhämta kunskap på samt undersöka hur lärare knyter samman praktisk och teoretisk kunskap i undervisningen.

2.1. Frågeställningar

- Hur knyts den teoretiska och praktiska undervisningen samman?
- Hur ser lärarna på elevers olika sätt att ta in ny kunskap.

3. Teoretisk anknytning

I detta kapitel kommer vi först att berätta om den sociokulturella teorin, därefter kommer det utvecklingspedagogiska perspektivet. Vi anser att dessa två teorier är grunden i vårt arbete eftersom att elever lär sig i en kontext och i samspel med varandra. Efter de två teorierna kommer du som läsare att få läsa om betydelsen av att knyta samman teoretisk och praktisk kunskap i undervisningen. Denna del är också av stor betydelse för vårt arbete eftersom att vårt syfte är att ta reda på hur lärare knyter samman praktisk och teoretisk kunskap.

3.1. Sociokulturella teorin

Den sociokulturella teorin anses ha sin grund i hur människors tänkande påverkas av den miljön vi befinner oss i. Vygotskij (1999 b) vidareutvecklade tänkandet och anses idag vara den som står bakom den sociokulturella teorin där språk och kommunikation är viktigt i läroprocessen. Denna teori innebär att undervisning och uppfostran har en förankring i det sociala sammanhanget och att man ser kontexten som väsentlig för elevens egen utveckling och prestation samt att de erfarenheter man har också påverkar oss. Säljö (2000) menar att kunskap skapas i samspel mellan människor och därefter blir kunskapen en del av individens tänkande och handlande. Sedan kommer kunskapen tillbaka till det kommunikativa sammanhanget (s.9).

Enligt Claesson (2007) befinner eleverna sig i periferin när de ska lära sig någonting nytt. Allt eftersom eleverna tar sig till ny kunskap, flyttas de allt närmre kunskapens centrum. Det handlar om att talandet, tänkandet och andra processer förenas till en helhet (s.31).

Som vi nämnde i inledningen tror Vygotskij (1999 b) starkt på att teoretisk kunskap inte blir någon kunskap om man inte låter barnen använda den praktiskt. Vi människor är skapade att utföra meningsfulla arbeten och handlingar. Vidare menar Vygotskij att man måste se att vi människor existerar i ett sammanhang och att det är så vi skall se på lärandet samt att ha elevernas intressen som utgångspunkt i undervisningen. Vilket i sin tur skapar ett elevinflytande för eleverna.

I själva lärandetillfället ansåg Vygotskij (1999 b) att det var en samverkan mellan tre olika parter, en delaktig elev, en delaktig lärare och en delaktig miljö. Lärarens roll blir att ”forma, skära till, klippa itu miljöelementen” (s 26), samt att kunna sätta miljöelementen i olika mönster som hjälper till att lösa ett problem. Enligt Vygotskij kan en lärare ersätta bland annat läromedel och böcker men då bör läraren uppträda som en handledare i bakgrunden för eleverna och inte på något sätt vara uppfostrare. ”I uppfostringsprocessen måste läraren vara rälsen, på vilken vagnarna rör sig fritt och självständigt och av den bara får inriktningen av den egna rörelsen”(Vygotskij 1999 b, s 20). Vidare ansåg Vygotskij att eleven inte skall vara en passiv mottagare av samhällets värderingar utan man skall kunna föra en dialog med den delaktiga eleven och som delaktig lärare vara en ledsagare och mentor för eleven.

Enligt Dysthe (2003) menar Vygotskij att ”den närmsta utvecklingszonen” är när en elev, med en hjälpande hand från en vuxen eller en mer erfaren elev skulle kunna utföra saker som eleven annars inte skulle ha klara av på egenhand på grund av bristande kunskap. Men denna nya kunskap kan eleven sedan bli mer säker på att utföra olika saker. En av de två kritiska processerna som Dysthe nämner är den aktiva kunskapskonstruktionen som innebär att man alltid utgår från att det fanns en motivation och vilja att prestera hos eleverna och att detta kan mobiliseras genom positiv uppmuntran och en tro på att eleven kan. Vidare menar Dysthe att läraren bör skapa en bra social miljö för eleven att värka i och sedan kontrollera att samspelet mellan elev och miljö fungerar (s. 51). Vygotskij (1999 b) menar att den sociala miljön är en verklig mekanism i uppfostringsprocessen och lärarens roll blir här att styra denna mekanism till sin rätta plats.

Dysthe (2003) nämner även ”Scaffoldning”, detta innebär att läraren är som en byggnadsställnings runt eleverna. Läraren hjälper och stöttar eleverna men eleverna måste själva klara av att klättra upp för ställningen. I samtycke med Säljö (2000) ska eleverna tillsammans med andra elever och lärare fördjupa sina kunskaper i en lärande miljö (s.34).

Claesson (2007) nämner ”autentiska aktiviteter” och hon menar att det innebär att eleverna ökar sin förståelse genom att delta i olika aktiviteter, för på så sätt tar de till sig mer kunskap. Hon menar att om eleverna deltar i olika aktiviteter får de möjlighet att undersöka nya saker. Säljö (2000) menar även på att elever skapar meningsfulla lärsituationen när de får vara delaktiga i olika aktiviteter (s. 34). Claesson (2007) skriver även om att kommunikationen är en viktig del i vårt lärande och det kan vara allt ifrån smågruppsamtal, dialoger till kommunikation via datorn (s. 32).

3.2. Utvecklingspedagogik

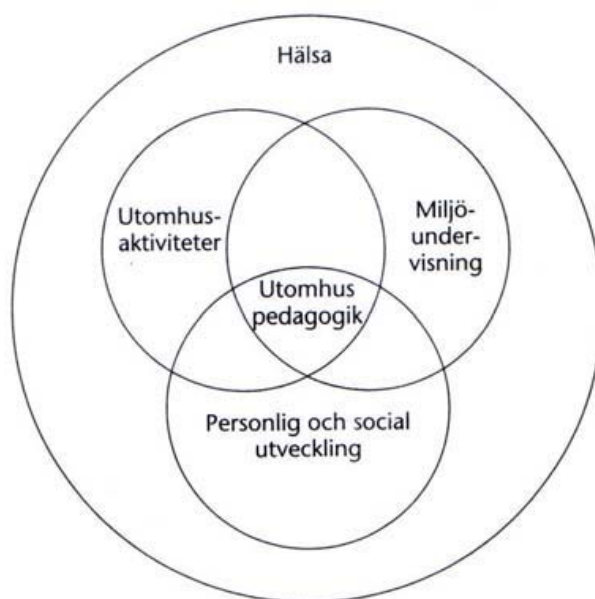
Enligt Pramling, Samuelsson och Sheridan (2006) är utvecklingspedagogik en teori som riktar sig mot barns lärande. Den riktar sig först och främst mot förskolan men vi kan koppla denna teori till lärarens yrkesroll.

Vi anser att denna teori är av stor betydelse för elevers utveckling och kunskapsinhämtande och hur läraren ser, uppfattar och bemöter eleverna i skolan. Vi ser likheter mellan utvecklingspedagogiken och den sociokulturella teorin när det handlar om lärarens roll i undervisningen. Läraren ansvarar bland annat för elevens kunskapsintag. Läraren ska arbeta med eleverna på ett välplanerat och förberett sätt men samtidigt ska läraren kunna ta tillvara på elevernas spontana frågor och tillämpa dem i undervisningen. Enligt Pramling, Samuelsson och Sheridan (2006) ska läraren i sin planering av lektioner utgå från elevernas egna erfarenheter. Vidare menar författarna att det är av stor betydelse att man som lärare kommunicerar med varje elev utefter deras egna förutsättningar. I utvecklingspedagogiken kan man inte skilja lek och lärande åt. Utgångspunkten i undervisningen är elevernas intressen och erfarenheter, därför bör lärarna rikta sin undervisning mot elevernas egna intressen samt mot undervisningens syfte. Vidare menar Pramling, Samuelsson och Sheridan att man som lärare ska ge eleverna möjlighet att reflektera, samtala och tänka för att undervisningen ska bli meningsfull och en bevarande kunskap.

Pramling Samuelsson och Sheridan (2006) nämner även att leken är densamma som lärandet inom ett utvecklingspedagogiskt perspektiv. Det handlar alltså om att eleverna ska ges möjligheten att erövra omvärlden och genom att de gör detta, ges eleverna möjlighet att se på kunskap som ett sätt där lärande och lek bedöms som varandras kvalifikationer. För i leken kan eleverna känna engagemang och motivation. Johansson och Pramling Samuelsson (2007) menar att det är dessa komponenter ger eleverna förutsättningar till att få ett bra lärande.

3.3. Betydelsen av att knyta samman teoretisk och praktisk kunskap i undervisningen.

Enligt Dahlgren, Sjölander, Strid och Szczepanski (2007) är det viktigt att eleverna får uppleva olika miljöer för att de beroende av inslag av både sinnlighet och vidlyftighet och fysiska aktiviteter. Om eleverna inte får detta kan de få sämre förmåga till motorisk utveckling och sämre förmåga att koncentrera sig. Sinnlighet är lekar som spontant stimuleras av exempelvis smak, lukt, känsel och syn. Vidlyftighet är lekar som stimulerar elever mer okontrollerat ägnar sig åt lekar av en mer kaotisk karaktär. I de vidsynliga lekarna kan man säga att eleverna släpper loss lite mer. De släpper kontrollen över händelseutvecklingen och låter istället omgivningen vara med och styra. Det handlar även om att eleverna ska få känna glädje och motivation till att vilja lära sig nya saker. Studier har visat på att utomhusvistelser har positiva effekter på elevers skolprestationer (s. 39 - 52).

Figur 1: Lärandemodellen s. 27 (Dahlgren, Sjölander, Strid och Szczepanski 2007.)

Dahlgren, Sjölander, Strid och Szczepanski (2007) vill med denna lärandemodell (se figur 1) visa att allt lärande som sker utomhus är invecklat och beroende av ett samspel mellan aktiviteten, det sociala samspelet och lärmiljön i både det som vi kan kalla för lilla och stora gruppen. Det visar även på att vår personliga och sociala utveckling. Till sist kan omslutas alla delar i lärandemodellen av vår hälsa som man kan säga handlar mest om människornas välbefinnande (s.27).

Enligt Drougge (1996) har leken stor betydelse i både ett barns/elevs utveckling. Detta för att eleverna genom leken kan inhämta kunskap på ett annat sätt och detta leder till att deras kunskapsintag utvecklas. Eleven utvecklas både socialt, intellektuellt, fysiskt och emotionellt. Det handlar om att leken utvecklar eleverna mer emotionellt och socialt än vad inomhusaktiviteter kan göra. Eleverna måste hela tiden få tillgång till nya miljöer för att på så sätt kunna stimuleras och utvecklas. Att låta eleverna få uppleva olika lärmiljöer stimulerar både deras egen utveckling samt samspelet mellan eleverna och mellan eleverna och lärarna. Gemensamma aktiviteter är viktigt för detta ger samhörighet till gruppen och genom att någon lärare är med så kan man på så sätt få tillgång till information om hur eleverna tänker.

Enligt Drougge (1996) krävs det att lärarna arbetar med praktisk kunskap i elevarbetet för att kunna se sambanden mellan det praktiska elevarbetet och den pedagogiska teorin. Det är alltså lika viktigt med praktisk kunskap som med teoretisk kunskap. Detta för att pedagogik och metodik påverkar varandra. Metodik är läran om de metoder för undervisningen som du som lärare använder. Alltså det är ditt egna arbetssätt/tillvägagångssätt. Enligt Drougge ska läraren och eleverna se naturen som ett av sina arbetsrum. Ett arbetsrum som är fullt av materiel som vi kan dra nytta av i vår undervisning, exempelvis som stenar, pinnar m.m. Att elever ska få använda sig av leken i sitt lärande är en självklarhet och detta för att leken ger oss möjlighet att få en uppfattning om barns sätt att agera, tänka med mera och det är upp till lärarna att stimulera eleverna genom att leka med dem (s. 71).

3.4. Sammanfattning

Vi anser att både det sociokulturella perspektivet och utvecklingspedagogiska perspektivet är två teorier som berör vår frågeställning. Vi anser att dessa två perspektiv är grunden i vårt arbete och vi tycker även att det sociokulturella perspektivet och det utvecklingspedagogiska perspektivet knyter an till vår frågeställning eftersom att vi fokuserar på hur lärarna ser på elevers olika sätt att ta in ny kunskap på samt hur man som lärare knyter samman teori och praktik i undervisningen. De båda teorierna står gemensamt för betydelsen med samspelet mellan människor och vi anser att samspelet är en viktig del för att teori och praktik ska fungera som en helhet i elevernas lärande. Vi tycker alltså att det är viktigt att både lärare och elever förstår vikten av hur viktigt det är med samspelet mellan människor.

Enligt Säljö (2000) har det sociokulturella sammanhanget stor betydelse för elevernas utveckling. Som vi har nämnt tidigare så är Säljö den personen i Sverige som har utvecklat den sociokulturella teorin och enligt Säljö är det viktigt att man som lärare intresserar sig för hur grupper och individer tillägnar sig både fysiska och kognitiva resurser. Enligt honom är det inom det sociokulturella perspektivet viktigt att man är medveten om att den sociala omgivningen och kulturen är avgörande för hur en elev lär sig och hur eleven utvecklas vidare.

Enligt Lgr11(Utbildningsdepartementet 2011) är skapande lek och arbete två betydelsefulla delar i elevernas verksamma lärande. De betonar att det är särskilt viktigt under de tidigare skolåren för det är då som eleverna tillägnar sig mycket av sina kunskaper genom leken. Precis som i utvecklingspedagogiska perspektivet anser Säljö (2000) att det är viktigt att lärandet utgår från elevernas egen värld och att läraren tar sitt ansvar och skapar lärandesituationer där eleverna får känna sig delaktiga. En viktig del inom det utvecklingspedagogiska perspektivet är att man inte kan skilja lek och lärande åt, då lärandet och leken densamma. Leken är ett betydelsefullt sätt för eleverna att lära sig på eftersom att leken får eleverna att känna motivation och engagemang, då det är genom leken som eleverna får inhämta kunskap på ett praktiskt sätt.

4. Tidigare forskning

I detta kapitel har vi valt att skriva om utomhuspedagogik och äventyrspedagogik. Vi har valt att inleda kapitlet med utomhuspedagogiken och fortsätter därefter vidare in på äventyrspedagogiken. Vi har valt att göra så för att vi anser att äventyrspedagogiken är en del av utomhuspedagogiken.

4.1. Utomhuspedagogik

Vi har valt att inleda denna del med lite allmän fakta om utomhuspedagogiken och hur olika forskare ser på vikten av att elever ges möjligheten att inhämta kunskap på olika sätt. Därefter skriver vi om utomhuspedagogikens rötter och efter det har vi valt att skriva om utomhuspedagogikens betydelse och därefter kommer det upplevelsebaserade lärandet.

4.1.1. Utomhuspedagogikens rötter

Enligt forskarna Dahlgren och Szczepanski (1997) började utomhuspedagogikens historia långt före antiken, närmare bestämt 500 f.kr hos de joniska naturfilosoferna. Vidare anser forskarna att den vanliga proceduren ur ett historiskt perspektiv är när eleverna lär sig av de

äldre eleverna och de som är mer erfarna genom att följa och att enskilt arbeta praktiskt. Detta tillvägagångssätt var det vanligaste sättet att föra kunskap vidare mellan generationerna. Detta pågick ända fram till industrialiseringen då människan gick från ”bondesamhälle” till teoretiskt samhälle (s. 9-10).

Redan under antiken i Grekland förespråkade Aristoteles (384 – 322 f.kr) pratade man om hur viktigt det var att utgå från alla elevers sinnen och från alla elevers egna praktiska erfarenheter när de ska inhämta kunskap. Det handlade även då om att det var viktigt att koppla samman den praktiska och teoretiska kunskapen. Aristoteles ansåg att det mellan teori och praktik fanns olika kunskapsformer och livsformer dock poängterade han vikten av att inte skilja dessa två olika former åt, utan se dem som en helhet som inte kunde delas åt. Aristoteles nämnde också olika sorters kunskaper. Det fanns säker kunskap, även kallad för episteme som användes i matematiken. Det fanns även den praktiska kunskapen som kallades för tekne som man använde sig av i fysiskt arbete och den tredje kunskapsformen var fronesis och det är klokheden i praktiken. Alla dessa tre kunskapsformer är relaterade till livsvärldsforskningen och det mänskliga livet (Claesson 2007 s. 116).

En annan man vid namn Jean Jacques Rousseau (1712-1784) utvecklade en åskådningsundervisningsprincip och metod för sinnesträning, även kallad för Comenius. Rousseau menar att man redan i elevens tidiga utveckling borde tillämpa didaktiken och den mer aktivitetsinriktade undervisningsmetoden. Rousseau menade även att lärarna ska få eleverna att bli mer medvetna om att det de har lärt sig, endast är en del av helheten (Dahlgren m.fl. 2007 s. 16 - 21). Vidare menar Rousseau att elevernas kunskap blir djupare om den upplevs genom egna erfarenheter och iakttagelser och inte enbart genom att läsa in kunskap (Grindberg & Jagtoien, 2000).

Pierce (1839-1914) och James(1842-1910) är två personer som har en stor påverkan på hur vi ser på dagens utomhuspedagogik. De har tillsammans med Dewey förbättrat utomhuspedagogiken genom att integrera den språkliga dialogen och den dialog som står för handlingen i olika lärandemiljöer både inomhus och utomhus (Brügge och Szczepanski, 2007).

Som vi har nämnt, är dagens undervisning mer teoretisk än praktisk och därför läggs många undervisningstimmar i ett klassrum. Dock anser Brugge och Szczepanski (2007) att detta är ett relativt nytt sätt för eleverna att lära sig nya saker på, om man ser på det utifrån ett bildnings – och utvecklingsperspektiv. De nämner att den största delen av elevernas utveckling och kunskapsintag har kommit från erfarenheter och muntliga traditioner. Däremot förekommer det i dagens industriella samhälle att vi mer och mer kommer från den fysiska miljön. Därför anser Brugge och Szczepanski (2007) att utomhuspedagogiken inte är någon ny företeelse.

4.1.2. Utomhuspedagogikens betydelse

Enligt Dahlgren och Szczepanski (1997) är utomhuspedagogik ett förhållningssätt som handlar om att lärandet växlar mellan erfarenhet och reflektion det vill säga utomhuspedagogik ska samspela med den traditionella klassrumsundervisningen. När eleverna får möjlighet att omsätta sin teoretiska kunskap i praktisk handling stärks även deras associationsförmåga och de blir mer öppna och kreativa för nya lösningar. Detta grundar sig på konkreta upplevelser i autentiska miljöer och situationer. Vidare menar Dahlgren och Szczepanski (1997) att utomhuspedagogik innebär att elevernas klassrum flyttas ut i till samhällslivet och natur – och kulturlandskap och genom att eleverna använder sina olika sinnen, väver man samman deras olika upplevelser.

Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) betonar även vikten av att skolan arbetar för att våra intellektuella, praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna observeras. Enligt Dahlgren m.fl. (2007) är utomhuspedagogikens kärna att allt lärandet är upplevelsebaserat, platsrelaterat och det ska kompletteras med textbaserade ting som exempelvis böcker och internet. Vidare menar Dahlgren m.fl. att utomhuspedagogikens främsta budskap är att förmedla hur viktigt det är att förstå sambandet mellan hälsa och lärande, att den kroppsliga aktiviteten främjar vår hälsa och att våra tankar sätts i rörelse genom att vi själva rör på oss (s. 10).

En studie som Patrik Grahn har gjort riktar in sig på samspelet mellan människan och den fysiska miljöns betydelse. Enligt Grahn visar resultat på att 65 % av alla lärare som deltagit i undersökningen inte klarar av att genomföra utomhusaktiviteter. Han nämner att lärarna anser att hindret för att kunna göra utomhusaktiviteter är att lämpliga områden saknas (Dahlgren m.fl. 2007 s. 16-21).

Enligt Dahlgren m.fl. (2007) fanns det innan skolan grundades i samhället, ett nära samband mellan sammanhang där kunskapen användes och i det sammanhang där man lärde sig någonting. När skolan sen etablerades bröts sambandet mellan teori och praktik upp. Lärarna ville förmedla kunskapen till eleverna genom en bok och på så sätt skildes verkligheten och lärandet åt, istället för att försöka se sambandet mellan de olika lärosätten (s. 10). Vi anser att läraren i större utsträckning måste våga lämna den formella platsen för lärandet det vill säga klassrummet och på så sätt ge eleverna möjlighet att inhämta förstahands erfarenheter. Detta bidrar till elevers kreativitet i deras egna lärprocesser.

Dahlgren m.fl. (2007) nämner att det är viktigt att klassrummet och läromedel blir ett landskap tillsammans, det handlar alltså om att ge eleverna möjligheten till att lära sig utanför klassrummet i exempelvis naturen. De anser även att det är viktigt att eleverna lär sig genom sina olika sinnen såsom smak, syn, hörsel, känsel och lukt samt genom våra olika uttrycksformer för att på bästa sätt öka sin minneskapacitet (s.11). Enligt Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) ska skolan erbjuda alla elever fysiska aktiviteter under skoldagen. Vi anser att skolan och lärarna kan tillgodose detta mål genom att arbeta med utomhuspedagogik i undervisningen.

Enligt Arvidsson och Fahlgren (2002) inhämtar elever ny kunskap när de ges möjlighet att känna och skapa nya erfarenheter med hjälp av alla sina sinnen. De menar att det handlar om att man som lärare bör ge eleverna möjlighet att vara med om konkreta upplevelser som samtidigt berör dem. Arvidsson och Fahlgren menar att man som lärare skapar bra lärandemiljöer för eleverna i sådana situationer. Vidare anser författarna att det är i sådana

sammanhang som vardagliga frågor får en förklaring och att det är i sådana sammanhang som den naturvetenskapliga undervisningen inte blir livlös och abstrakt (s.98).

Ericsson (2002) betonar vikten av att alla elever behöver röra på sig och framförallt på olika naturliga sätt. Hon tar även upp att många elever tillbringar för mycket tid framför datorn och teven, vilket i slutändan blir ohälsosamt. Fysisk aktivitet har försvunnit på grund av alla tekniska intressen som våra barn har idag. Enligt Ericsson är det viktigt att eleverna ser rörelse som någonting positivt och ser på undervisning i naturen som en positiv upplevelse. Det är även viktigt att eleverna genom rörelse och undervisning i naturen tränar upp sin koordination, rörelse och kroppsuppfattning. Hon nämner att motoriken är en viktig del i elevernas lärande (s. 7). Nedan är en utvecklingstrappa som Ericsson har utvecklat och de olika trappstegen visar olika steg som eleverna behöver ta sig upp för, för att nå upp till toppen. Vidare menar Ericsson att elevernas utveckling handlar om att eleverna måste uppnå ett antal steg, för att de ska utveckla förståelse för hur viktigt det är att man tillbringar mycket tid ute i naturen och fysiskt aktivera sig på olika sätt.

Figur 1. Ericssons utvecklingstrappa. (Ericsson 2002 s.6)

Bandler och Grinder nämner hur viktigt det är att eleverna lär sig genom att använda sina olika sinnen. Enligt dem är den så kallade VAK-teorin ett bra sätt för eleverna att inhämta ny kunskap på då den handlar om att vi lär genom våra sinnen. VAK-teorin handlar om att eleverna får möjlighet att inhämta kunskap genom det visuella, auditiva och kinestetiska. Det visuella lärande innebär att eleverna lär sig med hjälp av bilder och symboler alltså det man ser. Det auditiva lärandet innebär att eleverna lär sig genom att lyssna och tala. Det kinestetiska lärandet innebär att eleverna lär sig bäst när de är delaktiga, rör sig och experimenterar (Källa A).

Enligt Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) är leken och det skapande arbetet två betydelsefulla delar i det verksamma och livslånga lärandet. I de tidigare åldrarna i skolan har de fysiska aktiviteterna i undervisningen stor betydelse för eleverna hur de på bästa sätt ska kunna inhämta ny kunskap (kapitel 1). Ett annat sätt att utforma undervisningen med förutom utomhuspedagogiken är äventyrspedagogik. Äventyrspedagogik handlar om att se undervisningen och lärandet ur ett helhetsperspektiv. Människan är av stor betydelse här och hälsan sätts i centrum. Äventyrspedagogikens bas vilar på forskning och pedagogiska teorier (Källa B).

4.1.3. Upplevelsebaserat lärande

Enligt Dahlgren m.fl. (2007) behöver både lärare och elever kunskap i och om naturen och miljön, för att ett möte mellan teori och praktik ska kunna främjas. Undervisning utomhus ger den lärande en mindre strukturerad och kontrollerad undervisning än om man har undervisningen i klassrummet då lektionerna blir mer strukturerade. Det handlar även om att elever och lärare ges möjlighet att få en känsla av hur kunskapssammanhangen fungerar i autentiska situationer och på detta sätt blir närmiljö lärmiljö i det utvidgade klassrummet (s.13).

Dahlgren m.fl. (2007) nämner även att utomhuspedagogik förenar känsla, tanke och handling utomhus och genom att arbeta utomhus kan man använda det så kallade uterummet som ett instrument och en plats för lärandet. Dessvärre är det så att samhället ofta skapar skolmiljöer som får ge avkall på utomhusmiljön. Dock är det viktigt att vi försöker få eleverna till att uppleva lärandet i olika miljöer, detta för att lärandet utomhus ökar motivationen och förståelsen för vår omvärld (s. 13).

4.2. Äventyrspedagogik

Vi kommer att i detta kapitel först berätta om vad äventyrspedagogik innebär. Därefter följer en del om helhetssynen på lärandet inom äventyrspedagogiken. Sen har vi valt att skriva om äventyrspedagogiska plattformen och inom denna plattform kommer du som läsare att få läsa om upplevelsebaserat lärande, erfarenhetsbaserat lärande, samarbetsbaserat lärande och uppdragsbaserat lärande. Därefter kommer konceptet som äventyrspedagogiken använder sig av. Efter det har vi valt att skriva om att implementera en teori praktiken. I slutet av hela kapitlet ”Tidigare forskning” har vi skrivit en kort sammanfattning om det vi vill betona ännu en gång om utomhuspedagogik och äventyrspedagogik.

I vårt arbete har vi utgått ifrån Sven-Gunnar Furmarks modell för lärande (Källa B), som han har utvecklat vid Luleå tekniska universitet. Furmarks modell för äventyrspedagogik innebär att man praktiskt arbetar med eleverna genom att integrera skolans kunskapsämnen med en helhetssyn på lärandet. Hans modell fokuserar på att äventyrspedagogiken fokuserar på att eleverna ska få ny kunskap genom att olika uppdrag. Enligt Johansson och Pramling Samuelsson (2007) ska ”leken” ge eleverna möjlighet att kombinera sina erfarenheter till något kreativt och nytt samt att utveckla sin samarbetsförmåga med andra. Eleverna ska även få möjlighet att tillägna sig ny kunskap genom att använda kroppen och alla sina sinnen i sitt eget lärande.

Enligt Egan (1995) är det de känslomässiga upplevelserna som är starkt kopplade till fantasin och berättandet inom äventyrspedagogiken. Enligt Egan bygger äventyrspedagogiken på olika sago -och äventyrsuppdrag där eleverna får använda sina egna erfarenheter. På detta vis menar han att använder lärarna sig av erfarenhetsbaserat lärande. Vidare menar Egan att elevernas fantasi är det viktigaste och att det är fantasin hos eleverna som är det starkaste och mest verksamma inlärningsinstrumentet. Egan anser att man som lärare kan använda berättandet och berättelserna som en strukturerad metod, där lärarna både stimulerar och tar till vara på elevernas fantasi. Lärarna kan även ta hjälp av berättelseförmågans kraft och undervisa om det ämne och innehåll de vill. Det handlar bara om att eleverna känner att lärarna är engagerade i deras lustfyllda lärande.

4.2.1. Helhets syn på lärandet

Enligt Ahlberg (1994) är det viktigt att lärarna redan i förskolan uppmärksammar och riktar undervisningen mot problemlösande uppgifter som knyter an till elevernas tidigare erfarenheter, för att på detta sätt kunna främja elevernas lärande. Enligt Johansson och Pramling Samuelsson (2007) är elevernas förståelse och kunnande en helhet tillsammans. Enligt Källa B (2011-04-19) är äventyrspedagogiken ett spännande sätt att lära sig på och det är även ett sätt att se på elevernas utveckling och undervisning ur ett holistiskt perspektiv. Med ett holistiskt perspektiv menar man att det är att eleverna får möjlighet att ta till sig ny kunskap genom en helhetssyn på lärandet.

En av fördelarna med att arbeta med äventyrspedagogik i undervisningen, anser vi vara att man som lärare ger eleverna möjligheten att utvecklas i grupp och individuellt. Eftersom att vi anser att detta sätt är baserat på ett upplevelsebaserat lärande, är alla elevers och lärares roll viktiga i gruppen. Enligt Pramling Samuelsson och Sheridan (2006) är det viktigt att eleverna arbetar i grupp för att de ska kunna lära sig av varandra, samtidigt som de tränar sig i social kompetens. Källa B (2011-04-19) anser att äventyrspedagogiken är något man kan integrera med skolans olika teoretiska ämnen samt med skolans hälsoarbete. Genom att arbeta med äventyrspedagogiken engagerar man eleven till fysiska aktiviteter, samtidigt som de får möjlighet att inhämta ny kunskap. Källa B anser däremot att äventyrspedagogiken inte handlar om sporadiska aktiviteter, utan äventyrspedagogiken ska kunna kopplas till ett pedagogiskt sammanhang. Intentionen med äventyrspedagogik är att lärarna ska erbjuda eleverna ett spännande arbetssätt där både kunskap och hälsa står i centrum. Det som skiljer äventyrspedagogiken från utomhuspedagogiken är att i äventyrspedagogiken vävs elevernas uppgifter in i en "story" vilket gör att uppgifterna inte blir "synliga" på samma sätt som de hade blivit på en mer teoretisk lektion. Genom att man som lärare arbetar på detta sätt skapar lärarna engagemang och entusiasm hos eleverna.

4.2.2. Äventyrspedagogikens plattform

Äventyrspedagogikens pedagogiska plattform är sammansatt av olika teorier och forskning. Nedan beskriver vi några av de pedagogiska utgångspunkterna (Källa B 2011-04-19).

Upplevelsebaserat lärande innebär att det är viktigt att man som lärare tar till vara på de upplevelser som eleverna har, för att på detta sätt kunna engagera eleverna känslomässigt och samtidigt stimulera deras olika sätt att lära sig på. För att den nya kunskapen ska bli ett livslångt lärande är det viktigt att eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera det man har upplevt. För utan reflektion sker inget lärande. Det handlar även om att låta eleverna testa sin nya kunskap, för att på så sätt kunna se om kunskapen är en viktig del av det upplevelsebaserade lärandet.

Erfarenhetsbaserat lärande innebär att man i skolans undervisning utgår från elevernas tidigare erfarenheter och inte bara utgå ifrån pedagogernas erfarenheter eller läromedel. Genom att arbeta med ett erfarenhetsbaserat lärande utgår man som lärare från elevernas erfarenheter och kompletterar med till exempel olika läromedel. Det handlar även om att läraren ska erbjuda eleverna variation på undervisning för att de ska kunna utveckla sina kunskapsområden och sin egen syn på det valda kunskapsområdet. Vidare kan man också utgå ifrån elevernas personliga bild av verkligheten. Det kan till och med vara en bild de inte har erfarenhet av. Elevens bild kan vara felaktig eller till och med vara naiv, men det är viktigt att eleven får ge uttryck för sin personliga bild av det ämnet. På detta sätt visar man som

lärare eleven respekt och man visar även att deras uppfattning räknas samt att man som lärare engagerar eleverna i deras egen läroprocess.

Samarbetsbaserat lärande innebär enligt Sahlberg Leppilampi (Källa B 2011-04-19) att eleverna får arbeta i små grupper för att tillsammans kunna nå de ömsesidiga målen. Här är det viktigt att gruppmedlemmarna samarbetar och gruppens mål är beroende av att alla bidrar. Alla i gruppen behövs för att gruppen skall nå målet och för att detta arbetssätt skall fungera så krävs det att eleverna metodiskt tränas i att arbeta i grupp. Detta lärande har sin grund i det sociokulturella tänkandet det vill säga att eleverna lär sig tillsammans och av varandra. Elevens självkänsla, självbild, förmåga att arbeta i grupp, ta ansvar och att utveckla inlärningsstrategier är några delar som kan stärkas inom det samarbetsbaserande lärandet.

Uppdragsbaserat lärande innebär att eleverna i äventyrspedagogiken får ett uppdrag, som baseras på en story och som vävs samman med ämneskunskap. Enligt Hannaford (1997) innebär lärandet med hela kroppen att inläringen inte bara sitter i hjärnan utan i hela kroppen. Inställningen till saker vi gör med vår kropp är mindre värda än de saker vi gör med vår hjärna. Kroppen spelar en viktig roll då den förenar våra intellektuella processer till en helhet. Det är vår kropps sinnen som förser hjärnan med den information om omgivningen som vi behöver för att skapa oss en uppfattning om världen.

4.2.3. Äventyrskoncept

Enligt Källa B (2011-04-19) är sagoäventyr, actionäventyr och miniäventyr tre olika former av äventyr och de innebär att man arbetar i projektform. Sagoäventyr är anpassade för de yngre barnen, actionäventyr är för de äldre eleverna. Miniäventyr är mindre och förenklade sagoäventyr och actionäventyr. Många av skolans ämnen och kunskapsområden kan integreras i ett projekt. Äventyret har sin grund i en fiktiv berättelse som till slut kommer att leda eleverna till ett uppdrag. Istället för att eleverna ser upp till hjältarna i en bok eller en film, blir eleverna själva hjältar i ett äventyr och hjälper till att lösa uppdraget. Äventyren ger ofta eleverna starka känslomässiga upplevelser som man som lärare sedan kan ha som utgångspunkt för diskussioner om existentiella frågor så som kamratskap, tillit och andra viktiga relationsfrågor.

Vidare menar även Källa B (2011-04-19) att man även kan ha diskussioner som har sin grund i teman som vår miljö, mobbning eller rymden. På detta sätt kan man relatera lärandet till livsfrågor och låta eleverna kunna se hela kontexten. Enligt Källa B bygger dagens skola mycket på att eleverna måste kunna arbeta i olika grupper och med olika individer. Genom att arbeta med en helhetssyn på lärandet ges eleverna möjlighet att träna på sina sociala kompetenser, vilket måste genomsyra hela verksamheten för att få full effekt. Källa B nämner även att arbetet i ett äventyrsbaserat projekt kan ses som ett mobbningsförebyggande arbete. I de olika tillvägagångssätten i äventyrspedagogiken ger man eleverna möjlighet att praktisera samarbete, tillit till andra och kamratrelationer.

4.3. Implementera en teori i praktiken

Enligt Dahlgren, Sjölander, Strid och Szczepanski (2007) betonar vikten av hur viktigt det är att lärarna är medvetna om de didaktiska frågorna som vad, hur, varför. Det handlar alltså om att tänka efter var någonstans lärandet äger rum? Även vilka miljöer som anpassar sig för

undervisning? Det är även viktigt att tänka efter hur vi anpassar våra inomhusaktiviteter till utomhusmiljöer. Hur ska man egentligen som lärare gå tillväga när man ska välja ämnen och teman för att det ska kunna tillämpas i det utvidgade klassrummet. När är det lämpligt att undervisa utomhus? (s.26)

Claesson (2007) betonar också vikten av att använda sig av de didaktiska frågorna. Hon menar på att lärarna tydligt ska vara medvetna om vad det är viktigt att undervisa om? Hur de ska undervisa om det? Varför det är viktigt att undervisa om just det ämnet? (s.17). Claesson nämner även vikten av att implementera en teori i praktiken. Ett exempel är när den nya läroplanen ska implementeras i skolan. Då förväntas lärarna omsätta de teorier som redan finns, även om de kanske tycker att undervisningen redan fungerar bra. Enligt Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) är det skolans uppdrag att främja kunskapsintaget hos elever på individnivå. Genom att planera undervisningen på detta sätt stimuleras elevernas inhämtande av kunskap (kapitel 1).

Dahlgren m.fl. (2007) nämner att ett annat sätt att se på implementeringen av en teori är att låta teori och praktik vara synligt och tillsammans låta dem ingå i ett samspel (s. 13-14). Vidare skriver Utbildningsdepartementet i Lgr11 att skolan ska främja elevernas välbalanserade utveckling. Skolan kan genom att variera undervisningen med olika arbetsformer och innehåll åstadkomma detta. Det handlar även om att gemensamma erfarenheter och den sociala världen skapar förutsättningar för en utveckling där olika kunskapsformer blir en helhet (kapitel 1).

Dahlgren m.fl (2007) nämner att man som lärare måste lägga sin personliga prägel och få inspiration från olika källor för att på bästa sätt kunna lägga upp undervisningen. Det kan även vara bra att få influenser från olika teoretiska inriktningar. Faktorer som kan påverka undervisningen är inte bara hur läraren är, utan det handlar även om hur eleverna ställer sig till undervisningens innehåll. Föräldrarna och kollegor påverkar också hur en lärare lägger upp undervisningen. Därför är det viktigt att läraren sätter namn på sina teoretiska influenser, för att på så sätt underlätta kommunikationen mellan de olika parterna. Här kommer idén in med att arbeta i arbetslag, då det grundar sig på hur lärarna arbetar med olika ämnen och på olika stadier men tillsammans måste de ändå förstå varandra och kommunicera. Slutsatsen av det här handlar om att variation har en stor betydelse och Claesson (2007) betonar vikten av hur viktigt det är att lärarna har tillgång till en variation av teorier i sin undervisning. Det är även av stor betydelse att de kan urskilja de olika teorierna för att kunna ha en mer gynnsammare utgångspunkt i sin undervisning (s. 115 - 118).

4.4. Sammanfattning

En av våra frågeställningar i vårt arbete är hur den teoretiska och praktiska undervisningen knyts samman. Om man ser denna frågeställning, anser vi att både äventyrspedagogiken och utomhuspedagogiken är ett sätt att knyta samman teoretisk och praktisk kunskap med varandra. För precis som Claesson (2007) nämner, är det lärarnas uppgift att knyta samman den teoretiska och praktiska kunskapen på ett bra sätt. Hon nämner även vikten av variation av teorier i undervisning för att på bästa sätt kunna tillgodo se varje elevs olikheter i sitt kunskapsintag. Genom att använda sig av äventyrspedagogik eller utomhuspedagogik främjar lärarna elevernas olika sätt att ta in kunskap på.

Enligt äventyrspedagogikens plattform (Källa B 2011-04-19) är det viktigt att utgå från varje elevs upplevelse och erfarenhet, för genom att man som lärare utgår från elevernas egna upplevelser och erfarenheter ger man eleverna möjligheten att påverka och vara delaktig i undervisningen. I äventyrspedagogiken är det även viktigt att eleverna lär sig samarbeta, för att gruppen ska kunna nå de gemensamma mål som finns det vill säga att klara de uppdrag de fått av läraren. Vi nämnde även det uppdragsbaserade lärandet och detta lärande är basen i sagoäventyr, actionäventyr och miniäventyr, då hela äventyrsprojektet baserar sig på olika uppdrag som vävs samman med olika ämneskunskaper.

Claesson (2007) tar upp de didaktiska frågorna hur, vad och varför som en central del i lärarnas undervisning. Hon menar att det är viktigt att man som lärare är medveten om hur man ska lära ut ny kunskap till eleverna, vad som bör läras ut och varför denna kunskap är viktig att lära ut till eleverna. Dessa tre didaktiska frågor anser Claesson är en viktig del i elevernas lärande eftersom eleverna bör ges möjligheten att på bästa sätt vara delaktiga i sitt eget lärande. Eleverna ska alltså enligt Claesson vara medvetna om varför de ska inhämta en viss kunskap. Genom att arbeta teoretiskt och praktiskt, anser vi att eleverna får en större möjlighet att sätta kunskapen i ett sammanhang.

5. Metod

I denna del av examensarbetet kommer vi att redogöra för vilken metod vi valde att genomföra vår undersökning för att kunna uppnå vårt syfte. Vårt önskade resultat med intervjuerna är att få en kännedom om hur lärare på olika skolor arbetar med att förankra teori och praktik i sin undervisning samt hur lärarna ser på elevernas olika sätt att inhämta kunskap på. Vi kommer att ta upp val av metod, val av undersökningsgrupp, genomförande av undersökning, undersökningens tillförlitlighet och det etiska ställningstagandet.

5.1. Val av intervjumetod

Vi har valt att använda oss av den kvalitativa metoden då vi intervjuar respondenterna. Vidare har vi även valt att använda oss av strukturerade intervjuer med öppna frågor. Enligt Esaiasson m.fl. (2007) finns det olika användningsområden som man kan använda sig av i samtalsintervjuer. Vi har valt område två, ”När vi vill veta hur människor själva uppfattar sin värld”. Denna innebär att man utgår från människornas vardagserfarenheter. Det handlar om att förstå världen som respondenterna själva förstår den, alltså hur människan uppfattar ett visst fenomen (s. 285-286).

Undersökningsformen som vi valde att använda oss av, anser vi ger utförliga svar och att vi som intervjupersoner på detta sätt kan få reda på hur lärarna tänker om utomhuspedagogik. Denna metod kan även ge oväntade svar som sedan kan följas upp. Vi anser även att vi som intervjuare kan anpassa och ställa relevanta följdfrågor under samtals gång. Vi försökte att arbeta fram frågor som skulle ge oss så mycket information som möjligt samt att de var tydliga och lätta att svara på för respondenterna. Vi har valt att formulera frågorna var för sig för att sedan sitta tillsammans och arbeta fram de bästa frågorna för vår undersökning. Vi arbetade fram enkla frågor som skulle vara lätta för respondenterna att förstå och tolka. Detta för att missförstånd inte skulle uppstå och även för att intervjun skulle flyta på. Våra frågor har sin utgångspunkt i vårt valda syfte och frågeställning.

Vi valde att genomföra en pilotstudie som Patel och Davidsson (1991) nämner i sin bok. Denna pilotstudie gjorde vi på en annan pedagog som inte skulle vara delaktig i vår undersökning samt på en lekman. Genom studien fick vi pröva intervjuens upplägg och frågornas relevans (s.48). Efter pilotstudien valde vi att ta bort några intervjufrågor som vi genom pilotstudien upptäckte var irrelevanta. Under pilotstudien kom även följdfrågor fram, som vi sedan använde i våra intervjuer till vår studie. Alla planerade intervjuer har kunnat genomföras som vi hade planerat och vi anser att intervjuerna har gett oss en bra grund i vår studie.

5.2. Val av undersökningsgrupp

Vi har valt att ställa våra intervjufrågor (Bilaga 1) till fem utbildade lärare som vi har koppling till, både utbildningsmässigt genom praktik och genom arbetet. Lärarna var utvalda på grund av olika kriterier. Vi ville bland annat ha olika åldrar på våra respondenter, hur länge de har arbetat som lärare samt vilken arbetslivserfarenhet de har av utomhuspedagogik. Enligt Stukát (2005) är det viktigt med variation bland respondenterna i en kvalitativ metod. För oss var det viktigt att respondenterna förstod att vi var intresserade av deras personliga erfarenheter och intresse av utomhuspedagogik och inte av deras kunnande. Av våra fem utvalda lärare arbetar två av dem i en konfessionell grundskola i ett mångkulturellt förortsområde i en västsvensk storstad, tre av de andra lärarna arbetar på grundskolor som ligger i ett socioekonomiskt välbeställt förortsområde i samma storstad.

Vi har valt att namnge våra respondenter efter bokstäverna A, B, C, D och E för att vi ansåg att deras namn var irrelevanta för vår undersökning. Nedan följer en beskrivning av respondenterna.

Respondent A är en kvinnlig lärare som arbetar i årskurs 3 i på en konfessionell grundskola i ett mångkulturellt förortsområde. Hon har arbetat som lärare i 15 år och är i 50-årsåldern. Respondent A har inte arbetat mycket med utomhuspedagogik, däremot försöker hon få in praktiska inslag i sin teoretiska undervisning.

Respondent B är en manlig lärare som arbetar i årskurs 1 på en konfessionell grundskola i ett mångkulturellt förortsområde. Han har arbetat som lärare i 7 år och är i 35-årsåldern. Respondent B har inte arbetat med utomhuspedagogik under sina verkamma år som lärare.

Respondent C är en kvinnlig lärare i 40-årsåldern som arbetar i årskurs 3. Hon har arbetat som lärare i 9 på en stor grundskola som ligger i ett socioekonomiskt välbeställt förortsområde. Respondent C har erfarenhet av utomhuspedagogik.

Respondent D är en kvinnlig lärare i 25-årsåldern som är nyexaminerad. Hon har innan sin utbildning arbetat som lärare i 2 år på en grundskola i ett socioekonomiskt välbeställt samhälle. Respondent D har ingen erfarenhet av utomhuspedagogik.

Respondent E är en kvinnlig lärare i 50-årsåldern som arbetar i årskurs 2. Hon har arbetat som förskolelärare i 20 år och som lärare i 6 år. Respondent E arbetar en dag i veckan med utomhuspedagogik på en grundskola som ligger i ett socioekonomiskt välbeställt samhälle.

Vi tog även kontakt med forskaren Anders Szczepanski och skickade några andra intervjufrågor till honom via mail (Bilaga 2). Detta var ingenting som vi hade planerat att göra, utan under arbetets gång fick vi idén att göra detta och bestämde oss för att ta kontakt med honom. Vi fick svar från honom och i resultatet presenterar vi hans intervjusvar för er.

5.3. Genomförande av undersökning

Intervjuerna som vi genomförde tog tillsammans cirka 3 timmar, utav dessa 3 timmar valde vi ut att ta med de svar som vi ansåg var mest relevant för vårt arbete och som knöt an till vårt syfte och till vår frågeställning. Vi fokuserade på svaren som beskrev hur de exempelvis knöt an den teoretiska och praktiska undervisningen. Vi valde att genomföra våra intervjuer på egen hand på grund av att vi ville vara så effektiva som möjligt. När vi genomfört intervjuerna transkriberade vi dem var för sig, för att sedan lyssna på varandras intervjuer och på så sätt säkerställa och se hur vi hade tolkat respondenternas svar. Vi anser att vi på detta sätt kunde förankra intervjufrågorna i vårt syfte och i vår frågeställning på ett bra sätt. I analysen valde vi ut det vi ansåg var det viktigaste som respondenterna sagt i intervjun och sedan skrev vi ned det utvalda materialet och därefter gjorde vi sammanställningen av intervjuerna tillsammans. Respondenterna utsåg själva platsen och tiden för intervjun på grund av att vi ville att det skulle bli så naturligt som möjligt för dem. Orsaken till att vi valde denna metod var för att vi ville skapa ett samspel mellan intervjuaren och respondenten. Svaren spelades in med en diktafon, med respondenternas tillstånd och vi förde även anteckningar under samtals gång.

Vi utförde totalt fem stycken intervjuer med olika respondenter på fyra olika skolor. Innan intervjutillfället hade vi informerat pedagogerna om att intervjun skulle ta cirka trettio minuter. Detta för att de skulle kunna känna sig lugna och avslappnade under vårt samtal. När vi genomförde vår pilotstudie, klockade vi provintervjuerna till cirka tjugo minuter, vilket gav oss ett spelrum i fall att intervjun skulle dra över tiden. Vid inledningen av intervjuerna berättade vi vad vårt syfte var med vår undersökning.

Mailet vi fick från Anders Szczepanski läste vi tillsammans igenom samt analyserade och till sist skrev vi ner hans svar.

5.4. Undersökningens tillförlitlighet

Johansson och Svedner (1998) skriver om validitet, reliabilitet, och generaliserbarhet. Vi har utgått från dessa tre när vi tillsammans har diskuterat undersökningens tillförlitlighet. Enligt Esaiasson, Peter m.fl. (2007) innebär validitet att man i sin undervisning har fått en trovärdig bild av det som man har undersökt. Generaliserbarhet står för om resultatet riktar sig för fler personer än de som vi har intervjuat. Reliabilitet innebär att man är noggrann vid mätningen av resultaten (s.63).

Som vi tidigare nämnde under ”genomförandet av undersökningen” hade vi koppling till respondenterna på olika sätt och vi tror att vår anknytning till respondenterna kan ha påverkat hur de svarade och på så sätt ha påverkat reliabiliteten i vår undersökning. Vi hoppas inte att respondenterna fick någon känsla av vilka svar vi var ute efter, för detta var inte vår intention. Vi tror även att vår koppling till respondenterna kan ha varit avgörande för deras engagemang och intresse i vår undersökning. Eftersom att vi valde att intervjua fem lärare, kan vi inte tillämpa våra resultat på alla lärare och personal inom skolverksamheten. Men vi anser ändå att vi fått en bra bild av hur lärarna arbetar med att knyta ihop den praktiska och den teoretiska kunskapen med varandra och vi anser även att vi fått en bra bild av hur lärare reflekterar kring utomhuspedagogiken.

5.5. Etik

Enligt vetenskapsrådets normer ska man som skribent inte ange respondenternas namn i arbetet och det är även viktigt att man som forskare tar hänsyn till informationskraven som finns när den vetenskapliga forskningen genomförs (Esaiasson m.fl. 2007). Stukát (2005) anser även att det är viktigt att alla deltagare i studien informeras om vad som är syftet med undersökningen och att respondenterna under intervjuens gång alltid har rätt till att avböja frågor som man inte känner sig bekväm att besvara. Stukát nämner även något som han kallar för ”samtalsskrav”. Detta innebär att respondenten får möjligheten att bestämma över sin medverkan. Som vi tidigare nämnde, valde vi att inte sätta ut lärarnas riktiga namn. Vi valde heller inte att sätta ut namnen på skolorna. Detta eftersom att vi inte tyckte att det hade någon relevans i vår undersökning.

6. Resultat

Vi har valt att ha intervjufrågorna som utgångspunkt i vårt resultat av den kvalitativa undersökningen. Under varje intervjufråga har vi sammanfattat vad varje respondent har svarat på respektive fråga. När vi har presenterat resultatet för en fråga, går vi vidare till nästa fråga. Upplägget ser detsamma ut genom hela resultatet. Vi valde att strukturera upp resultatredovisningen på detta sätt eftersom att vi ansåg att läsaren på så sätt skulle få tydligare bild av hur respondenterna svarade på varje fråga. Efter varje fråga följer en sammanfattning och en analys.

Vi har valt att redovisa resultatet från Anders Szczepanski's intervju genom att ha frågorna som rubriker. Under varje fråga har vi sedan skrivit ner hans svar och i slutet av mailintervjun följer en sammanfattning av det vi vill lyfta fram från intervjun med Szczepanski.

6.1. Intervju med Anders Szczepanski

Anders Szczepanski är en av de ledande forskarna inom utomhuspedagogiken i Sverige. Därför valde vi att skicka våra intervjufrågor (Bilaga 1) till honom. Vi valde att inte skicka intervjufrågorna som vi hade i våra intervjuer med lärarna. Utan vi ansåg att vi skulle få ut mer av mailet från Szczepanski om vi anpassade frågorna efter vad vi själva ville få ut av intervjun med honom. Vi fick lyckligtvis svar från honom och vi vill nu delge dessa svar till er, läsare.

6.1.1. Vad har du för syn på elevers lärande utomhus?

Hans synsätt att bedriva undervisningen utomhus var densamma som undervisningen inomhus. Han skrev att det är viktigt med stor variation i sättet att kommunicera kunskap på, för att på så sätt stimulera fler lärostilar och involvera flera sinnen. Han betonade i mailet betydelsen att inte bara använda sig av hörseln och synen, utan smaken, lukten, känslan och beröringen är lika viktig. Han nämner även att utomhuspedagogiken ökar sinnesmodaliteten i lärandesituationer, då en medveten och reflekterad utomhusundervisning igångsätts av lärarna. Det handlar om att man som lärare skapar möjligheten att använda sig av olika sätt att lära sig på och att man även möjliggör en växelverkan mellan ”klassrumsundervisningen i en mer textbaserad praktik och utomhusmiljöns i de flesta fall mer icke textbaserade praktik”.

6.1.2. Vad är fördelarna och nackdelarna med att kombinera teoretisk och praktisk undervisning?

Szczepanski nämner även att han inte ser några nackdelar med att kombinera den teoretiska och praktiska undervisningen. Han menar däremot att det är nödvändigt och en stor fördel om vi ska kunna förena det kognitiva (huvud), det affektiva (emotionella), den praktiska handens kunskap (att gripa för att begripa som metafor) och hälsoperspektiven då vi genom ”outdoor education” skapar en mer rörelseintensiv motivationsarena i lärandet. Detta gäller även den teoretiska fysiken som har sin ”verkstad”, både i huvudet och han betonar även att ”kroppen lär där fingrarna berör”.

6.1.3. Tror du att utomhuspedagogiken kommer att bli en stor del av undervisningen i den framtida skolan?

Szczepanski nämnde att om vi bara kopplar utomhuspedagogiken till ämnena som ett av flera verktyg, kommer fler lärarutbildningar troligen under en längre tid att utveckla denna forsknings – och kunskapsområde även i ”Björklunds mer ämnesfixerade skola”. Han tror att både matematiken och svenskan kommer att få en mer utomhusdidaktisk inriktning. Szczepanski skriver i sitt mail, att han med didaktik menar de centrala didaktiska frågorna kring var (platsen för lärandet sker) som i övrigt är ett centralt fokus i utomhuspedagogiken, när ska vi stanna i klassrummen och när ska vi vara ute och undervisa, hur ska vi undervisa i ämnena i utomhusmiljön, vad ska man välja ut (selektionsfrågan) och varför (vad säger forskningen?).

6.1.4. Hur anser du att vi kan förankra utomhuspedagogiken i dagens skola, till lärarna?

Han skrev att han anser att förankringen måste ske på politisk nivå, organisatorisk nivå (rektorer och skolledare är en viktig målgrupp anser han), bland lärarkåren via kompetenshöjning, bland föräldrar (som har sin egen skolgång som referens bas) samt de som utsätts för denna undervisning det vill säga eleverna.

6.1.5. Vad är dina tankar kring äventyrspedagogiken i undervisningssyfte?

Vår sista fråga var av personligt intresse från oss skribenter. Enligt Szczepanski har äventyrspedagogiken inte har samma förankring som ”Outdoor Educatuion” – Utomhuspedagogik i det akademiska systemet i och med att man saknar

magister/mastersprogram och forskarutbildning vilket vi har vid Nationellt centrum för utomhuspedagogik. Han hänvisade till en hemsida: www.liu.se/ikk/ncu. Han nämner även att han anser att det är viktigt att begreppet ”äventyrspedagogik” tydliggörs på samma sätt som utomhuspedagogik. Begreppet ”äventyr” anser han är viktigt att reda ut, för att få en förståelse för dess betydelse.

6.6. Sammanfattning

Efter att vi har diskuterat och skrivit ned Anders Szczepanski's svar på våra intervjufrågor, har vi kommit fram till att han inte ser någon skillnad på den teoretiska och praktiska undervisningen. Enligt honom har det ingen betydelse om lärandet sker inomhus eller utomhus. För oavsett om man är inomhus eller utomhus ska man som lärare kunna bedriva och förmedla en pedagogisk undervisning till eleverna. För det är upp till varje enskild lärare att skapa sina egna möjligheter att använda olika undervisningsformer och det är även läraren själv som sätter sina egna gränser i elevernas lärande och undervisning. Han nämner de didaktiska frågorna vad, hur och varför och skriver att dessa frågor är ett centralt fokus inom utomhuspedagogiken. Szczepanski betonar även vikten av att det är viktigt att eleverna ges möjlighet att inhämta ny kunskap med alla sina sinnen. Alla elever lär sig på olika sätt och därför är detta viktigt för lärarna att ta med i sitt planerade och genomförande av lektioner. Enligt Szczepanski måste förankringen av utomhuspedagogiken i dagens skola ske på en organisatorisk nivå. Detta eftersom att utomhuspedagogiken måste förankras med den lokala läroplanen. Han menar att rektorerna och skolledningen är en viktig målgrupp för att kunna förankra utomhuspedagogiken i undervisningen.

Szczepanski förespråkar ett förtydligande av begreppet ”äventyrspedagogik” eftersom att han anser att begreppets betydelse är för vagt. Han tycker att det är viktigt att begreppet tydliggörs för begreppet ska kunna spridas vidare, bli ett allmänt accepterat begrepp och framförallt att både elever och lärare ska få en större förståelse för begreppet. På detta sätt tror han att äventyrspedagogiken kan komma att användas som ett arbetssätt i undervisningen.

Vi anser att ett förtydligande av äventyrspedagogik är ett måste, för att metoden ska kunna användas i undervisningen samt spridas vidare. Genom att använda de didaktiska frågorna kan man som lärare planera upplägget på sin undervisning på ett annorlunda sätt än det mer traditionella undervisningssättet. Vi har lärt oss att det är viktigt att man ställer sig de didaktiska frågorna vad, hur och varför när man planerar sin undervisning. Vad ska eleverna lära sig? Hur ska de lära sig detta? Varför är det viktigt att eleverna inhämtar denna kunskap? I Lgr11 står det angivet vad eleverna ska lära sig och varför det är viktigt att de lär sig den valda kunskapen. Däremot står det inte hur de ska inhämta kunskapen och detta uppdrag läggs då på varje enskild lärare. Det är i hur-frågan som det personliga intresset kommer fram och det vi vill är att varje lärare ser utanför sina ramar och ger varje individ möjlighet att praktisera sin egen lärarstil.

Silwa Claesson (2007) betonar vikten av att lärarna tar tillvara på elevernas egna erfarenheter samt låter eleverna använda talandet och tänkande samt andra förlopp för att på så sätt kunna koppla samman alla dessa små delar till en helhet. Vi, skribenter anser att Szczepanski utfår från ett sociokulturellt perspektiv, då han hela betonar vikten av att alla elever får möjlighet att lära sig på olika sätt. Precis som Claesson (2007) nämner måste man som lärare försöka sammanlänka den teoretiska och praktiska undervisningen med varandra. Hon nämner även de didaktiska frågorna som vi tog upp i sammanfattningen, om hur lärarna ska lära ut, vad de ska lära ut för kunskap och varför de ska lära ut kunskapen. De är tre didaktiska frågor som Claesson (2007) anser är viktiga frågor för alla lärare att ställa sig innan man planerar sin

undervisning. Precis som Szczepanski nämner så bör inomhusundervisningen sammanlänkas med utomhusundervisningen och detta för att eleverna ska få möjlighet förena sina olika sinnen samt sina olika sätt att lära sig på.

6.2. Intervjuer med lärarna

6.2.1. Hur arbetar du med att knyta samman den teoretiska och praktiska kunskapen i undervisningen?

Respondent A

Respondent A berättar att hon i svenskan använder sig av svenskkort med uppgifter som ska lösas ute på skolgården med föremål som både finns ute på skolgården och i naturen. Dessa uppgifter tränar eleven både muntligt, skriftligt och uppgifter är även anpassade att utveckla deras samarbetsförmåga.

Hon anser att utomhuspedagogiken ger utrymme för kreativitet och att eleverna får möjlighet att utveckla alla sina sinnen. De allra flesta uppgifterna som hon använder sig av är gjorda på så sätt att eleverna ska lösa dem tillsammans. På detta sätt övar de hela tiden sin samarbetsförmåga och hon tror att samspelet mellan eleverna ökar på detta vis.

Hon nämner i slutet av intervjun att de arbetar dagligen med värdegrunden och integrerar det på lektionerna. Hon betonar betydelsen av hur viktigt det är att eleverna lär sig respektera varandra, bekräfta varandra, känna igen sig och även förstå sina egna och andras känslor. Det handlar även om att de på detta sätt kan hitta strategier för konfliktlösning.

Respondent B

Respondent B nämner att han ofta försöker att utgå från elevernas egna vardagssituationer. Han beskriver att han försöker koppla undervisningen till det som eleverna redan känner till, för att på så sätt underlätta inhämtandet av ny kunskap för eleverna.

Respondent C

Respondent C nämner att hon tidigare i sin undervisning har i arbete med naturen exempelvis gått ut och tittat på myror i skogen och hur de lever, efter att eleverna har fått faktakunskap om insekten. Däremot berättar hon att hon efter en utbildning inom utomhuspedagogiken fått upp ögonen för utomhuspedagogikens vinning, då det gäller elevers lärande samt elevernas möjlighet att omvandla teori till praktik.

Respondent D

Respondent D berättar att hon tycker att det är viktigt att knyta samman teori och praktik i undervisningen. Hon menar att man kan knyta samman de olika metoderna i läs – och skrivinläringen för där får de både träna sig på att ljuda och spåra bokstäverna, klippa ut och klistra in bokstäver för att sedan lära sig bokstäverna mer teoretisk genom att skriva och läsa. Respondent D anser att detta är ett bra sätt att knyta samman teori och praktik på.

Respondent E

Respondent E anser att eleverna lär sig på bästa sätt om de ges möjlighet att först läsa det teoretiska och sedan få arbeta praktiskt. Men i matematiken anser hon att det är bäst att börja med det praktiska och sedan övergå till det teoretiska. Genom att hon använder sig av detta upplägg på lektionerna, berättar hon att eleverna tror att de "leker", men i själva verket blir de introducerade till ett nytt arbetsområde. Detta anser hon vara ett bra och givande arbetssätt speciellt för de yngre eleverna. Andra sätt som hon nämner är bra att arbeta praktiskt på är att gå på museum, vara ute i skogen, rita, måla, skriva, läsa, fota, musik och arbeta med händerna. Hon låter även klassen arbeta praktiskt med bygget av deras nya skola. Respondent E säger att eleverna ofta är ute och tittar på vad som byggs på deras skola och därefter har eleverna fått möjlighet att bygga upp bygget i olika stadier.

6.2.2. Sammanfattning

Utifrån respondenternas svar har vi fått en större förståelse för hur de försöker knyta samman den praktiska och teoretiska undervisningen på ett lekfullt sätt. Vidare fick vi även uppfattningen av att lärarna ser vinningen med att knyta samman teori och praktik i undervisningen samt att de är medvetna om elevers olikheter då det gäller deras intag av kunskap. De betonar även vikten av att lärarna utgår från elevernas egna vardagssituationer i planerandet av lektionerna, för att på detta sätt göra eleverna mer delaktiga. Respondent E anser att elevernas ultimata inläring sker om de först får arbeta teoretiskt och sedan sätta teorin i ett praktiskt sammanhang. Detta anser respondent E inte vara ett lyckat tillvägagångssätt när det gäller matematik. I matematiken bör man som lärare låta eleverna arbeta praktiskt och sedan teoretiskt.

6.2.3. Analys

Enligt Dysthe (2003) är det viktigt att man som lärare skapar en bra social miljö för eleverna för att de på bästa sätt ska kunna inhämta kunskap tillsammans med andra elever. Respondent A berättar för oss att hon använder sig av värdegrunden eftersom att hon vill att eleverna ska få en förståelse för hur man samarbetar. Detta arbetssätt som respondent A använder sig av kan man koppla till det som Dysthe (2003) betonar om att en bra social miljö är viktig för eleverna.

Dahlgren m.fl. (2007) nämner att det är viktigt att låta teori och praktik synliggöras för eleverna och låta dem ingå i en interaktion med varandra. För genom att synliggöra den teoretiska och praktiska kunskapen för eleverna, får eleverna en helhetssyn på lärandet. Som vi nämnt tidigare skriver Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) att det är viktigt att undervisningen varierar eftersom att det är av stor betydelse att eleverna får använda sig både av teori och praktik i sitt lärande. Utifrån respondenternas svar så anser vi att de är medvetna om detta. Respondenterna utgår även från elevernas vardagssituationer och använder sig av olika material och platser i deras lärande, för att stimulera elevernas kunskapsintag.

Utifrån en av respondenternas svar om att eleverna behöver ges möjlighet att koppla samman teori och praktik i sitt lärande för att de ska få den variation och stimulans som de behöver för att utvecklas. Så menar en av respondenterna att det kan de få genom att man som lärare låter eleverna arbeta både i grupp på ett teoretiskt och praktiskt sätt och även ensam. Vygotskij (1999 b) nämner att eleverna lär sig i samspel med varandra och om vi utgår från

respondenternas svar och sätter samman det med det sociokulturella perspektivet, handlar det om att eleverna lär sig bäst i en social miljö. Precis som Vygotskij nämner så är det viktigt att eleverna får möjlighet att ingå i ett samspel med varandra.

6.3. Hur stimulerar du dina elevers olika behov att inhämta kunskap?

Respondent A

Respondent A berättar för intervjuaren att hon är noga med att variera sin undervisning, för att på så sätt ge eleverna olika val att nå målen på. Hon berättar att hon brukar ge eleverna olika redovisningsformer som de kan välja på och om de är två lärare i klassen, får eleverna välja om de vill vara utomhus eller inomhus och arbeta. Hon tycker att det är bra att eleverna får vara med och bestämma hur lektionerna ska se ut. Hon tycker att det är ett bra tillvägagångssätt, när eleverna själva får välja och ta ansvar för sitt eget arbete. Dock kan detta leda till att lärandet tar olika lång tid för den enskilde eleven, men målet blir detsamma för alla elever. På hennes skola använder de även sig mycket av arbetslaget, där diskuterar de bland annat om hur och vad som behövs för den enskilde elevens lärande. Detta diskuteras även vidare under elevens utvecklingssamtal, där läraren, eleven och föräldrarna tillsammans kommer fram till hur eleven på bästa sätt utvecklar och inhämtar ny kunskap.

Respondent B

Han beskriver att han utgår från elevernas egna erfarenheter och var någonstans de befinner sig kunskapsmässigt. Han betonar vikten av att man som lärare ska utmana de elever som kommit långt i sin utveckling, samtidigt som man inte ökar pressen för de elever som har svårare för exempelvis matematik. Respondent B försöker stimulera de elever som har kommit långt fram, genom att ge dem extra uppgifter för annars tror han att risken att utvecklingen stannar upp blir stor.

Respondent C

Hon försöker engagera eleverna i att ta till sig ny kunskap i utomhusmiljön och detta gör hon genom att erbjuda eleverna varierande och stimulerande uppgifter. Hon nämner även att samspelet har stor betydelse för lärandet eftersom att eleverna på detta sätt kan byta kunskap och erfarenheter med varandra. Hon brukar även använda elevernas kunskap som ett redskap i undervisningen för att eleverna ska få känna sig delaktiga och få känna att lärandet blir luftfyllt. Hon anser även att kunskap är något som måste socialiseras för att eleverna på bästa sätt ska kunna ta till sig av andra elevers erfarenheter och kunskaper.

Respondent D

Respondent D nämner att hon är dålig på att ta med eleverna ut och hålla lektionerna där, eftersom att det tar för mycket tid och att det är ”lättare” att dela ut en stencil. Hon anser även att hon varken har rätt kunskap eller material för att bedriva undervisningen utomhus. Hon menar att utan rätt kunskap och material är det svårt att hålla undervisningen utomhus. Hon anser att det i alla fall behövs ett bra material om utomhuspedagogik för att man som lärare ska bli inspirerad och kunna hålla i undervisningen. Däremot använder hon sig av estetiska inslag i sin undervisning, detta för att bryta det stillasittande lärandet. Hon försöker aktivera eleverna på något sätt genom att låta dem använda alla sina sinnen och kroppen på något sätt. Det kan exempelvis vara att eleverna får leka någon lek.

Respondent E

Respondenten försöker att stimulera sina elever genom att använda olika metoder i sin undervisning. Alla elever lär på olika sätt och hon anser att det är viktigt att kunna erbjuda anpassad undervisning till viss del. Några av hennes elever vågar till exempel inte räcka upp handen i klassrummet och svara på en fråga, däremot vågar de eleverna ta för sig mer i utomhusmiljön. Vidare arbetar hon mycket individuellt och i halvklass för att eleverna på bästa sätt ska inhämta ny kunskap på sitt egna sätt.

6.3.1. Sammanfattning

Utifrån respondenternas svar har vi kommit fram till att lärare idag är medvetna om att eleverna lär sig på olika sätt och att det därför är av stor betydelse att undervisningen anpassas till varje elev i den utsträckning som det går. Respondenterna berättar om att de på bästa sätt försöker hitta varierande och stimulerande uppgifter så att alla elever lär sig någonting på lektionerna. Lärarna berättar även att utomhusmiljön kan vara ett bra sätt att variera sin undervisning på och på detta sätt stimulera elevernas kunskapsintag. En av våra respondenter betonar även vikten av att man som lärare utmanar eleverna, han nämner att han försöker stimulera både de som har kommit längre fram i sin kunskapsutveckling och de som tar längre tid på sig. Genom svaren har vi även fått reda på att de flesta respondenterna tycker att utomhusmiljön har stor betydelse för att man som lärare ska stimulera elevernas olika behov att inhämta ny kunskap på. För enligt respondenterna så kan lärande i utomhusmiljön vara en variation till inomhusmiljön. Däremot fick vi svar av en respondent att det kan vara svårt att hålla i undervisningen utomhus för att material och rätt kunskap saknas på skolan. Men då fick vi som intervjupersoner förslag på att man kan arbeta med estetiska inslag i undervisningen.

6.3.2. Analys

Respondenternas svar om att alla elever lär sig på olika sätt och man som lärare därför måste anpassa undervisningen och stimulera eleverna på olika sätt knyts samman med det som Dahlgren m.fl. (2007) nämner om att det är viktigt att eleverna får uppleva olika skolmiljöer i sitt lärande. Detta för att elevernas inhämtande av kunskap ska stimuleras. Det handlar även om precis som Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) nämner att det är skolans ansvar att elevernas stimuleras till att vilja utveckla sina kunskaper. Enligt Lgr11 handlar det alltså om att skolan ska ge eleverna förutsättningar till att få arbeta med alla sina sinnen och på så sätt stimulera alla deras olika sätt att inhämta kunskap på. Precis som respondenterna nämner så är det en viktig del i elevernas lärande att de får möjligheten att inhämta ny kunskap med alla sina sinnen samt med kroppen. Ericsson (2002) nämner det som vi nämnde tidigare att det är när eleverna använder alla sina sinnen vid inhämtandet av ny kunskap som de utvecklas kunskapsmässigt.

6.4. Vad har du för syn på barns lärande utomhus?

Respondent A

Respondent A tror att genom att använda sig av utomhuspedagogik i undervisningen, ger man eleverna möjlighet att lära på olika sätt och det är viktigt att jag som lärare ger alla elever en utmaning som gör det möjligt att få inhämta kunskap på sitt eget sätt i sitt lärande. Det handlar även om det finns elever som har stort rörelsebehov eller andra koncentrationssvårigheter och dessa elever kan gynnas av utomhuspedagogiken. Utomhuspedagogiken har även positiva effekter på minnet, lärandet, hälsan och förståelsen. Genom att använda sina sinnen och använda sig av utomhuspedagogik bidrar man till att en direkt upplevelse skapas samt att språkliga begrepp, en kunskap som förenar erfarenhet, socialt samspel, lusten att lära på ett roligt och praktiskt sätt och nyfikenheten ökar.

Respondent B

Respondent B tror det är gynnsamt för lärandet att undervisa utomhus. Det är alltid viktigt att barnen ser att kunskap finns överallt och att man kan använda sina kunskaper överallt. Många elever tror och tycker att man bara kan räkna matte i en mattebok, allt annat som inte står i en matematik bok är inte matematik. De elever som tycker att skolmiljön är jobbig kan ha lättare för att inhämta kunskap utomhus. Detta är någonting som är viktigt när man jobbar på en konfessionell skola i ett mångkulturellt förortsområde. Detta för att dessa elever ständigt måste stimuleras på olika sätt och han anser att ett sätt kan vara att förlägga undervisningstimmar i utomhusmiljön. Däremot anser han att det kan vara svårt att förlägga undervisningen utomhus, då vissa elever har behov som inte lämpar sig till läromiljön utomhus. Han beskriver för oss att han anser att några av hans elever har ett behov av att känna trygghet och de behöver även känna att undervisningen är strukturerad.

Respondent C

Respondent C anser att eleverna lär sig bäst om de är medvetna om hur de själva tar in och bevarar kunskap bäst. Hon som lärare brukar göra eleverna uppmärksamma på de lärostilar som finns och hon menar att genom att arbeta på detta sätt får varje elev chansen att hitta det arbetssätt som passar dem bäst. Hon som lärare brukar ha en vision om att eleverna ska få möjlighet att reflektera och analysera lektionens mål och detta försöker hon göra genom att använda sig av utomhuspedagogik i undervisningen. Generellt sätt anser hon att eleverna blir mer medvetna om de får arbeta teoretiskt och praktiskt i undervisningen. Dock nämner hon att det kan vara en nackdel för vissa elever att ha lektioner utomhus, eftersom att det finns elever som ser utomhuslektioner som lek och inte som en naturlig del i undervisningen. En annan nackdel som hon nämner kan vara om det är en vikarie som ska hålla i utomhuslektionerna och enligt henne kan det lätt bli att eleverna tar sig större friheter än i ett klassrum.

Respondent D

Hon anser att skolan idag är mycket fokuserad på det teoretiska. Hon menar att de elever som kan läsa och skriva kommer väldigt långt men de elever som inte är starka på detta, hamnar ofta efter i undervisningen eftersom att lektionerna inte anpassas till dem. Många elever kommer på detta sätt i skymundan då den traditionella undervisningen handlar om vad som är rätt och fel. Genom att använda sig av utomhuspedagogik anser hon att man kan nå eleverna på ett annat sätt. Hon anser även att lärande utomhus är ett bra sätt för eleverna att använda sprida sin kunskap vidare till övriga elever och på detta sätt lär de sig av varandra.

Respondent D tror vidare att utomhuspedagogik öppnar nya sinnen, tankar och känslor hos eleverna.

Respondent E

Respondent E anser att utomhusmiljön har en positiv inverkan på elevers lärande då eleverna får möjlighet att röra på sig och vara ute i naturen. Hon tycker även att det är viktigt för eleverna att få arbeta i utomhusmiljöer eftersom att det finns elever som lär sig praktiskt och genom att se och inhämtar bäst kunskap på detta sätt. Det finns även elever som inte "förstår" hennes ord i den teoretiska undervisningen utan ser sammanhanget när eleven ges möjlighet att praktisera den teoretiska kunskapen. Enligt henne är en nackdel med utomhuspedagogiken att man kan tappa elever som har särskilda behov på vägen. Det kan vara elever som inte klarar av att samarbeta, att vara ute och elever som inte kan koncentrerar sig om det händer för många saker runt omkring. En annan negativ aspekt som hon själv har erfarenhet av är att vissa elever ser undervisningen som lek, eftersom att friheten blir större. Hon menar att själva klassrummet i utomhusmiljön kan bli för stort och då är det lätt att koncentrationen försvinner. Dock vill hon poängtera att det inte behöver vara elever som har speciellt behov, det kan vara vilka elever som helst som har svårt med att ha lektioner utomhus. Hon betonar dock att hon anser att undervisning utomhus är ett måste i dagens skola då klasserna är för stora för klassrummen. Genom att arbeta utomhus anser hon att stressen hos eleverna och lärarna minskar och att ljudnivån sjunker.

6.4.1. Sammanfattning

Utifrån respondenternas svar har vi fått reda på att de gemensamt tycker att det är viktigt att eleverna får inhämta kunskap utomhus. Respondenterna anser att utomhusmiljön är ett bra sätt att knyta samman teori och praktik på. Däremot tar en av respondenterna upp en nackdel med utomhuspedagogik och det är att lärande i utomhusmiljön kan göra att en del elever tappar fokus på sitt lärande om de redan innan har särskilda behov i sitt eget lärande. En av respondenterna nämner även att samspelet kan förbättras mellan eleverna om de får möjligheten att vara ute tillsammans. Uterummet ger mycket mer utrymme för olika fysiska aktiviteter och samarbetsövningar nämner respondenterna.

En av respondenterna nämner även att det är viktig för elever med mångkulturell bakgrund att få möjligheten att lära på olika sätt. Eftersom att de eleverna kan ha svårt med språket och kan då genom utomhuspedagogik få möjlighet att uttrycka sig på ett annat sätt.

Utifrån respondenternas svar har vi även fått en insikt om att det är viktigt att eleverna ges möjligheten att få lära i utomhusmiljön, men att det då är viktigt att man som lärare är tydlig och strukturerad i sin undervisning. Annars kan det lätt bli, precis som en av respondenterna nämner, mer en lek för eleverna än en lektion där tanken är att de ska lära sig någonting.

6.4.2. Analys

Enligt Dysthe (2003) är samspelet en av de viktigaste delarna i elevernas lärande miljö och hon betonar vikten av att samspelet fungerar väl för att eleverna på så sätt ska kunna inhämta ny kunskap. Utifrån vårt resultat så betonar även respondenterna vikten av att samspelet är en del som förbättras genom att man som lärare arbetar utomhus med eleverna. Dysthe nämner även att lärandemiljön måste vara kontrollerad och strukturerad och detta knyter en av våra respondenter an till i sitt svar. Respondenternas svar om att det är viktigt att lektionerna utomhus blir strukturerade för att lärande inte ska ses som lek, menar Johansson och Pramling

Samuelsson (2007) att leken är lärandet inom ett utvecklingspedagogiskt perspektiv. Däremot anser författarna att det är viktigt att leken ses som ett lärande av eleverna.

6.5. Vad innebär utomhuspedagogik för dig?

Respondent A

Respondent A berättar i intervjun vad utomhuspedagogik innebär för henne. Hon nämner bland annat att hon ser utomhuspedagogik som ett arbetssätt där man konkret använder sig av den befintliga utomhusmiljön som finns, för att på så sätt förstärka lärandet genom att använda alla sina sinnen. Hon nämner även att utomhuspedagogik innebär att eleverna får möjlighet att förena teoretisk kunskap med egna erfarenheter.

Respondent B

Utomhuspedagogik för honom är att man använder naturen som ett klassrum. Det handlar om att använda naturens tillgångar som exempelvis kottar, stenar och annat material till exempelvis matematiklektionerna. Han nämner även att man med hjälp av dessa naturmedel kan bygga mönster, sortera efter storlek och jämföra. Han nämner även att eleverna med hjälp av detta material kan bygga tal utifrån positionssystemet och eleverna kan även med hjälp av detta material lära sig att konkretisera.

Respondent C

För henne innebär utomhuspedagogik möjligheten att ge eleverna praktisk erfarenhet av teoretisk kunskap. Genom att arbeta på detta sätt, anser hon att elevernas sinnen stimuleras och bidrar till en helhetssyn på lärandet. Vidare pratar hon om att elevernas olika sätt att uppleva kunskap på och hon tror att om man arbetar med utomhuspedagogik så kan man som lärare fånga upp de elever som arbetar bäst praktiskt.

Respondent D

Hon har hört talas om utomhuspedagogik genom gamla kurskamrater och för henne är det pedagogik som bedrivs utomhus. För henne handlar det om att man som lärare tar med sig eleverna ut till skogen och genomför lektionerna där. Hon ser dock inte utomhuspedagogik som ett eget ämne, utan hon anser att utomhuspedagogiken kan användas i alla ämnen. Genom att eleverna får möjlighet att ha "vanliga" lektioner utomhus, anser hon att lärandet blir mer spännande och intressant för eleverna.

Respondent E

För henne är utomhuspedagogik när eleverna och läraren befinner sig utomhus på lektionerna. Hon menar att det handlar om att man flyttar ut lektionen utomhus, men att undervisningen utomhus ändå blir lika viktig och givande för eleverna. För respondenten är inte bara utomhuspedagogik teoretiska lektioner som hålls utomhus, utan det handlar även om att låta eleverna få leka in kunskap i grupp samt få röra på sig. Hon anser att elever, främst i de yngre åldrarna inte är gjorda för att sitta still utan de måste få springa av sig. Därför anser hon att utomhuspedagogik är ett bra sätt att undervisa på, för då får eleverna både lek och teori.

6.5.1. Sammanfattning

Efter att ha analyserat respondenternas svar, har vi fått en förståelse för hur de olika respondenterna uppfattar utomhuspedagogik. Alla respondenter har gemensamt förståelsen om att de anser att utomhuspedagogik är när eleverna får inhämta kunskap utomhus. Däremot berättar en respondent för oss, att hon inte ser utomhuspedagogik som något ämne, utan mer som ett sätt att arbeta på. Respondenterna beskriver utomhuspedagogik allt från att vara ute i naturen och använda sig av naturmedel, till att ha vanliga lektioner men utomhus istället för inomhus. Respondenterna berättar även att de ser på utomhuspedagogik som ett sätt för eleverna att få använda sig av teori och praktik på en och samma lektion. En av respondenterna ser på utomhuspedagogik som ett sätt att undervisa på samt ett sätt att få klassen att fysiskt aktivera sig. Utifrån respondenternas svar anser vi att de har samma grundtanke om utomhuspedagogiken, att det är ett sätt för eleverna att inhämta kunskap på i utomhusmiljön. Sen skiljer deras tankar sig åt när det kommer till hur man arbetar med utomhuspedagogik i skolan.

6.5.2. Analys

Som de flesta av respondenterna nämnde så ser de på utomhuspedagogik som ett sätt att förlägga undervisningen på. Enligt Dahlgren m.fl. (2007) är kärnan i utomhuspedagogiken att allt eleverna lär sig är både upplevelsebaserat, platsrelaterat med mera. För precis som en av respondenterna nämner så anser hon att genom att man som lärare låter eleverna använda alla sina sinnen i undervisningen så ger hon eleverna en möjlighet att använda sina egna erfarenheter och upplevelser. Enligt Dahlgren m.fl. så ska även utomhuspedagogiken förmedla en känsla av att eleverna lär sig genom fysisk rörelse. Genom att analysera respondenternas svar och utgå från dem, så menar respondenterna precis som Dahlgren m.fl. nämner, att det är genom att eleverna får använda sig av utomhuspedagogik som de sätts i fysisk rörelse och på detta sätt stimuleras deras lärande.

7. Slutdiskussion

Som vi tidigare har nämnt i vårt arbete, lär sig elever på olika sätt vilket i sin tur leder till att den traditionella undervisningen inte blir "en skola för alla". Enligt Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) ska undervisningen anpassas till varje elevs behov och förutsättningar och detta anser vi innebär "en skola för alla". Vi anser även att undervisningen i skolan bör utgå från elevernas tidigare erfarenheter, elevernas olika bakgrunder och elevernas olika lärtilar. Detta är även någonting som Lgr11 anser att skolan ska anpassa sig efter. Varför vi tycker att det är viktigt, är för att eleverna på bästa sätt ska kunna nå de uppsatta kunskapskrav som finns från och med årskurs 3.

Enligt Naturskoleföreningen (2010) lär sig elever på olika sätt och enligt tidigare undersökningar som har gjorts, minns vi 10 % av det vi har läst, 20 % av det som vi har hört, 30 % av det som vi har sett, 50 % av det vi har sett och hört, 70 % av det vi har diskuterat, 80 % av det vi har upplevt och till sist 95 % av det som vi har lärt ut till andra. Detta tycker vi talar sitt klara språk, då det gäller för lärarna att knyta samman den praktiska och teoretiska kunskapen i skolan. Detta för att skolan ska anpassa sig efter varje individs olikheter samt att

de ska få möjlighet att använda och utveckla alla sina sinnen. Genom svaren från respondenterna har vi förstått att de tycker att det är av stor betydelse att man som lärare kombinerar teori och praktik i undervisningen, för att de på bästa sätt ska kunna fånga upp alla elevers olika intressen och lärostilar. Respondenterna berättade även för oss hur viktigt de anser att det är att eleverna ges möjlighet att utveckla och använda alla sinnen på olika sätt. Vi tror att det handlar om att lärarna idag måste implementera teorierna i praktiken för att på så sätt få en större förståelse för de didaktiska frågorna som vad, hur och varför.

Som vi tidigare har nämnt, anser Claesson (2007) och Dahlgren m.fl.(2007) att de didaktiska frågorna är viktiga delar i planerandet av lektioner. Claesson nämner att ett exempel på implementering av teori i praktiken kan vara när man ska implementera den nya läroplanen i undervisningen. Då måste lärarna förhålla sig till de nya bestämmelserna, även om man anser att undervisningen redan är tillräcklig. Däremot anser vi att det är bra att en implementering av då exempelvis läroplanen görs eftersom att lärarna på detta sätt öppnar sina vyer och förhoppningsvis inspireras till att utveckla sin undervisning till någonting annorlunda. Det behöver inte vara till något bättre, utan bara till någonting som de inte har använt sig av tidigare. För det handlar i grund och botten om att eleverna ska stimuleras och få möjlighet att lära sig på många olika sätt. Vi anser också precis som Dahlgren m.fl. att det är viktigt att lärarna synliggör förändringarna för eleverna, för då tror vi att elevernas förståelse ökar när det gäller att binda samman den teoretiska och praktiska undervisningen.

Enligt Dysthe (2003) är det viktigt att samspelet i lärandemiljön fungerar, för på så sätt kan eleverna få de bästa förutsättningarna för sitt livslånga lärande. Som vi tidigare har nämnt i den teoretiska anknytningen, anser även Dysthe att läraren bör kontrollera och erbjuda en bra social miljö för att elevernas inläring ska bli så optimal som möjlig. Vi anser att det är viktigt att man som lärare låter eleverna utveckla sin sociala kompetens och samarbetsförmåga, då detta är två viktiga delar som ingår i allt lärande speciellt om undervisningens förläggs i utomhusmiljön Detta för att eleverna ska träna sin förmåga att båda arbeta individuellt och i grupp. I vår studie har vi valt att skriva om bland annat äventyrspedagogiken och när det gäller samspelet mellan elever samt mellan elever – lärare, är äventyrspedagogik ett sätt att utveckla elevernas samspel på. Vi nämnde tidigare under "Äventyrspedagogik" att man som lärare kan arbeta med äventyrspedagogik som ett mobbningsförebyggande program. Detta anser vi eftersom eleverna inom äventyrspedagogiken får samarbeta med många olika klasskamrater. Inom äventyrspedagogiken handlar det inte om att vara med sina kompisar, utan det handlar till större del om att kunna vara med många olika elever och vi anser att det är viktigt att läraren varierar grupperna, för att på så sätt träna elevernas förmåga att arbeta med olika personer.

Säljö (2000) anser att kunskap först uppstår när ett samspel mellan eleverna sker och detta anser vi är viktigt att ta med sig som lärare till undervisningen. Förutom samspelet anser vi att kommunikationen mellan elever och elever-lärare är viktigt eftersom kommunikationen är en stor del av det livslånga lärandet. Vi anser även att deltagande i olika aktiviteter är ett bra sätt för eleverna att föras in i lärandet och i olika aktiviteter. Genom att eleverna deltar i olika aktiviteter, både teoretiska och praktiska, ökar deras samspel och kommunikation med varandra. Säljö menar att deltagande, kommunikation och samspel går in i varandra och kompletterar varandra och därför är det viktigt att eleverna får möjlighet att utvecklas och få kunskap om alla delar för att på så sätt kunna sätta ihop delarna till en helhet.

Som vi skrev i den teoretiska anknytningen, nämner Dysthe (2003) autentiska aktiviteter och precis som vi nämnde ovan, anser hon också att eleverna ökar sin förståelse genom att delta i

olika aktiviteter. Figur 2 (finns under "Betydelsen av att knyta samman teoretisk och praktisk kunskap i undervisningen") visar att det inte är enkelt att arbeta med utomhuspedagogik, då lärarna måste se till många olika delar för att undervisningen ska fungera i utomhusmiljön. Szczepanski nämner i mailintervjun att andra viktiga delar som måste fungera inom utomhuspedagogiken är det kognitiva, det affektiva, den praktiska kunskapen och hälsan och alla dessa delar måste svävas samman till en helhet. För han menar att vår teoretiska fysik finns både i vårt huvud och i vår kropp. Han betonade även i intervjun vikten av att eleverna får använda alla sina sinnen och han anser att de inte får det genom att endast få lära sig genom att sitta i det traditionella klassrummet, utan det handlar om att lärarna måste variera sin undervisning och våga förlägga undervisningen på platser de varit på innan.

Något som vi själva funderade kring var hur olika lärare ser på lärandet i utomhusmiljö och vilka möjligheter detta innebär för elevernas kunskapsintag. En av respondenterna svarade att klassrumsmiljön innebär för honom och eleverna en trygghet. Han ansåg att vissa elever inte skulle klara av att arbeta utomhus på grund av att läromiljön inte begränsas såsom den traditionella klassrumsmiljön gör. Vidare tror vi att kontrollen, rutinerna samt tryggheten har stor betydelse för lärarna och därför väljer de att inte förlägga undervisningstimmar utomhus. En av respondenterna ansåg att undervisning i utomhusmiljön inte passar elever med speciella behov, då dessa elever måste känna trygghet och känna att undervisningen är strukturerad. Utomhuspedagogiken anser vi är ett bra lärosätt men passar inte alla elever, speciellt om en elev har behov av strukturerade lektioner. För vi anser att utomhuspedagogiken inte är så pass strukturerad, att den kan passa alla elever som har särskilda behov. Vidare anser vi att det kan vara så att lärarna är rädda för en förändring i sin undervisning, då utomhuspedagogik kan ses som "en låtsas lektion" av eleverna. Eleverna kan i dessa situationer smita undan och känna sig mer fria att leka till skillnad från i den traditionella undervisningen i klassrummet.

Eleverna i de yngre åldrarna tror vi även kan ha svårt för att fånga koncentrationen, då det händer för mycket spännande saker runt omkring. Vi anser dock att eleverna i de yngre åldrarna kan vara lättare att motivera och inspirera genom att använda utomhuspedagogiken, eftersom att de ser utomhuspedagogiken som en lek och det är genom leken som de lär sig bäst. Enligt det utvecklingspedagogiska perspektivet är det leken som är själva lärandet. Johansson och Pramling Samuelsson (2007) nämner att eleverna bör få möjlighet att använda leken i undervisningen, då detta motiverar och engagerar eleverna. Vi anser att det är viktigt att låta eleverna använda sig av leken i undervisningen, då detta kan leda till att eleverna känner sig mer delaktiga i undervisningen och på detta sätt ökar motivationen och engagemanget hos eleverna i det egna lärandet. Genom att arbeta på detta sätt skapar man som lärare ett lustfyllt sätt för eleverna att teoretiskt och kunskapsmässigt ta in och bearbeta ny kunskap. Vi tycker att en stor del av elevens lärande baseras på elevens egna erfarenheter och elevernas gemensamma upplevelser. För precis som Sahlberg Leppilampi (Källa B) nämner så är det viktigt att eleverna lär sig tillsammans med varandra och vi håller med då vi anser att elevens lärande bygger på ett samarbetsbaserat lärande och erfarenhetsbaserat lärande.

I Barnkonventionen (Källa D) står det att barnet i sin utbildning ska få möjlighet att utveckla sin personlighet, fysiska och psykiska förmåga. Enligt konventionsstaterna har även barnet rätt till lek (artikel 29 och 31). Om vi då ser på det som barnkonventionen skriver om och kopplar det till respondenternas svar om att de anser att utomhuspedagogik kan ses mer som lek än som en lektion, då tycker vi att det är viktigt att lärarna talar om för eleverna att leken är ett sätt för dem att inhämta kunskap på. Det är upp till lärarna hur de väljer att lägga upp undervisningen i utomhusmiljön och vilken inställning man har till nya lärosätt.

I Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) lyfts entreprenörskap fram som en essentiell punkt. Enligt skolverkets definition är entreprenörskapet i skolan ett pedagogiskt förhållningssätt som handlar om att utveckla elevers nyfikenhet, problemlösning, kreativitet och självförtroende. Eleverna ska även få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta tillsammans med andra. Skolan ska även bidra till att eleverna utvecklar ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap. Vi tycker att äventyrspedagogiken är ett undervisningssätt som stärker eleverna i entreprenörskap. Enligt Källa B (2011-04-19) handlar äventyrspedagogik om ledarskap, problemlösning, nyfikenhet och kreativitet. Självförtroendet har också stor betydelse i äventyrspedagogiken, eftersom att det är viktigt att alla elever bidrar med sina egna upplevelser, erfarenheter och kunskaper för att lösa uppgifterna.

En av alla intressanta saker vi fick ut av intervjun med Szczepanski var att han anser att förankringen av teori och praktik i undervisningen måste ske på en högre nivå. Han nämnde bland annat organisatorisk nivå och politisk nivå. Vi anser dock att vi måste börja någonstans med att få in praktiska inslag i den teoretiska undervisningen. Vi menar att det kan vara svårt att få med exempelvis skolledning, politikerna med flera. Däremot kan man som lärare vända sig till föräldrar, lärare och rektorer för att på så sätt kunna lägga fram sina tankar kring att använda sig av praktiska inslag i undervisningen. Vi anser att det är viktigt att lärarna försöker föra fram sina åsikter, som lärare tror vi att man har många intressanta tankar kring hur man i undervisningen kan koppla teori och praktik. Däremot tror vi att lärarna kan avstå från att använda sig av utomhuspedagogik och äventyrspedagogik i undervisningen eftersom tid, pengar och utrymme inte finns. Men som ett gammalt ordspråk säger ”det blir vad man gör det till”.

Som vi tidigare nämnt under ”undersökningens tillförlitlighet” hade vi koppling till respondenterna på olika sätt. Detta tror vi kan ha haft en påverkan på vilka svar respondenterna gav oss. Reliabiliteten kan därför ha påverkats i vår undersökning men vi hoppas att respondenterna inte fick en känsla av att vi var ute efter några specifika svar. Vi tycker att det är viktigt att respondenterna svarade personligt och inte gav svar som de trodde att vi ville höra. Vi anser att det är viktigt att undersökningen ger oss säkra och ärliga svar, eftersom att hela vår studie bygger på de olika intervjuerna. Varför vi valde att intervjua lärare som vi redan kände var för att vi hade en känsla av att vi skulle få deras engagemang och intresse. Detta tycker vi att vi fick, eftersom att alla respondenter gav oss den tiden vi behövde med intervjuerna. Vi valde, som vi tidigare har nämnt, ut 5 lärare till våra intervjuer och vi är väl medvetna om att dessa intervjuer är alldeles för få, för att vi ska kunna tillämpa våra resultat på alla lärare i skolverksamheten. Däremot anser vi att resultaten som vi fick av intervjuerna, gav oss ett bra underlag och en bra bild av hur lärare på olika sätt ställer sig till våra intervjufrågor (se bilaga 2).

Genom vår undersökning tycker vi att vi som blivande lärare har fått en större förståelse för hur dagens lärare arbetar med att knyta samman teori och praktik i undervisningen. De har även gett oss, skribenter, en större förståelse för hur de ser på elevers olika sätt att inhämta ny kunskap och hur de arbetar med att stimulera alla dessa olika inlärningsätt.

Vi vill till sist ännu en gång betona vikten av att lärarna ger eleverna möjligheten att ta in ny kunskap med alla sina sinnen. Vi menar att detta görs bäst genom ett samspel mellan lärandet inomhus och lärandet utomhus. Enligt Naturskoleföreningen (2010) ska man som lärare ta hänsyn till varje elevs enskilda behov, förutsättning, kunnighet samt tänkande och detta kan lärarna göra genom att variera sin undervisning. Alla elever lär sig nya saker och inhämtar ny

kunskap på olika sätt och detta måste tas med i planeringen av lektionstillfällena. Det handlar om att stimulera elevernas lärande genom att ge dem möjlighet att få ny kunskap genom olika arbetssätt och arbetsformer.

8. Didaktiska konsekvenser

Vi hoppas att du som läsare har fått inspiration till att vilja öppna upp nya dörrar i din undervisning. Vi hoppas även att förståelsen har ökat för utomhuspedagogik och hur man kan arbeta med att knyta samman teori och praktik i undervisningen. Vi anser att det är viktigt att man som lärare alltid tänker på att alla elever är olika och att det är vår uppgift att anpassa undervisningen efter varje elevs behov. I vårt kommande yrke som lärare kommer vi att ta med oss all kunskap, som vi fått genom vår studie och på bästa sätt tillämpa kunskapen i praktiken. Vi tror däremot att vårt ämne i vår studie kan vara nytt för många lärare som är arbetar i skolan, men om vi som blivande lärare kommer ut i skolverksamheten med denna nya kunskap, kan vi kanske underlätta tänket att koppla teori och praktik i undervisningen för lärarna. Vi anser att det handlar om att man som lärare vågar ändra sin undervisning, för det precis som Lgr11 (Utbildningsdepartementet 2011) skriver, är det skolans ansvar att stimulera elever till att inhämta ny kunskap och vilja lära sig. Vi tror att om skolan fortsätter att ha övervägande teoretisk undervisning med för då praktiska inslag, kan elevernas lärande stanna upp eftersom att de inte stimuleras tillräckligt mycket.

9. Slutord

Vi vill avsluta hela vårt arbete med ett citat som vi tycker passar väldigt bra till vår studie. ”Om barn är oförmögna att lära sig bör vi anta att vi ännu inte hittat det rätta sättet att undervisa dem!”

Detta citat handlar för oss om att man som lärare bör anpassa undervisningen efter varje enskild elevs behov, så gott som det går. För om man som lärare inte stimulerar alla elevers olika behov, kan elevernas utveckling och kunskapsintag stanna upp.

10. Källförteckning

10.1. Litteratur

- Ahlberg (1994), *Att möta matematiken i förskolan: rita, tala och räkna matematik*. Göteborg: Pedagogiska institutionen Göteborgs universitet.
- Arvidsson och Fahlgren (2002). *Kunskap utan väggar*. Lund: Studentlitteratur.
- Brügge, Britta & Szczepanski, Anders (2007). *Pedagogik och ledarskap*. I Brügge, Britta, Glanz, Mats & Sandell, Klas (red). (2007). *Friluftslivets pedagogik för kunskap, känsla och livskvalitet*. Stockholm: Liber.
- Claesson (2007). *Spår av teorier i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.
- Dahlgren, Sjölander, Strid, Szczepanski (2007). *Utomhuspedagogik som kunskapskälla "Närmiljö blir lärmiljö"*. Lund: Studentlitteratur.
- Dahlgren och Szczepanski (1997). *Utomhuspedagogik. Boklig bildning och sinnerlig erfarenhet*. Linköping: Linköpings universitet.
- Dysthe (2003). *Dialog, samtal och lärande*. Lund: Studentlitteratur.
- Egan (1995). *Berätta som en saga!* Hässelby: Runa Förlag.
- Drougge (1996). *Miljömedvetandet genom lek och äventyr i naturen: en beskrivning av I Ur och Skurs metoder*. Stockholm: Friluftsförbundet utbolaget.
- Egeland, Haug och Persson (2006). *Inkluderande pedagogik i skandinaviskt perspektiv*. Stockholm: Liber AB.
- Ericsson (2002) *Lära ute. Upplevelser och lärande i naturen*. Friluftsförbundet.
- Esaiasson m.fl. (2007). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (uppl. 3). Stockholm: Norstedts juridik AB
- Grindberg och Jagtøien (2000). *Barn i rörelse – Fysisk aktivitet och lek i förskola och skola*. Lund: Studentlitteratur.
- Gustavsson (2002). *Kvalitet inom elevhälsan – vad är det och hur kan den mätas? Att arbeta med särskilt stöd*. Stockholm: Liber AB
- Hannaford (1997). *Lära med hela kroppen. Inläring sker inte bara i huvudet*. Jönköping: Brain Books.
- Johansson och Pramling Samuelsson (2007). *Att lära är nästan som att leka – lek och lärande i förskola och skola*. Stockholm: Liber AB.

Johansson och Svedner (1996). *Examensarbetet i lärarutbildningen. Undersökningsmetoder och språklig utformning*. Uppsala: Kunskapsförlaget.

Naturskoleföreningen (2010). *Att lära in svenska ute F-9*. Vimmerby: Outdoor-teaching.

Patel och Davidsson (1991). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur.

Pramling Samuelsson och Sheridan (2006). *Lärandets grogrund*. Lund: Studentlitteratur.

Stukát (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Säljö (2000). *Lärande i praktiken*. Stockholm: Prisma

Vygotskij, L. (1999b). *Vygotskij och skolan*. Lund: Studentlitteratur.

Wahlström (1993) *Gruppen som grogrund*. Stockholm: Liber AB

Åberg (1994). *Bland stjärnor och syndabockar*. Solna: Karin Åberg och Eklunds förlag AB.

10.2. Internet

Källa A: <http://www.resurs.folkbildning.net/cfl-webbplats/larstilar.cfl.se/defaulta92e.html?sid=1286> (Nationellt centrum för flexibelt lärande) (2011-05-04)

Källa B: <http://www.ltu.se/pol/aventyrspedagogik> Luleå tekniska högskola (2011-04-19)

Källa C: <http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/nationellt-centrum-foer-utomhuspedagogik/pressrelease/view/en-icke-haallbar-utredning-om-laerarutbildningen-258530> (2011-04-19)

Källa D: <http://www.unicef.se/barnkonventionen/barnkonventionen-i-olika-versioner/barnkonventionen-hela-texten#tjugoatta> (2011-04-23)

Utbildningsdepartementet (2011). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11). <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575>

Bilagor

Bilaga 1

Intervjufrågor till lärarna

1. Hur arbetar du med att knyta samman den teoretiska och praktiska kunskapen i undervisningen?
2. Hur stimulerar du dina elevers olika behov att inhämta kunskap?
3. Vad har du för syn på barns lärande utomhus?
4. Vad innebär utomhuspedagogik för dig

Bilaga 2

Intervjufrågor till Szczepanski

1. Vad har du för syn på elevers lärande utomhus? På vilket sätt anser du att utomhuspedagogik bidrar till elevers lärande?
2. Vad är fördelarna och nackdelarna med att kombinera teoretisk och praktisk undervisning?
3. Tror du att utomhuspedagogiken kommer att bli en stor del av undervisningen i den framtida skolan?
4. Hur anser du att vi kan förankra utomhuspedagogiken i dagens skola, till lärarna?
5. Vad är dina tankar kring äventyrspedagogiken i undervisningssyfte?